

**BÜTÜN
ÜLKELERİN
İŞCİLERİ
BİRLESİN!**

TÜSTAV
ARSIVI
Bülent İnan
Bağışı

kitle

PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR

Yıl: 3

Sayı: 116

5 TEMMUZ 1976

5 TL.

haftalık sosyalist gazete

**1945 ★
1976 ★**

**VIETNAM SOSYALİST CUMHURİYETİ
KUTLU OLSUN**

'den haberler

TSİP: "Kıbrıs Sorunu Uluslararası Toplantıda Ele Alınmalıdır"

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Fa-tih ilçe örgütünün, Partinin kongre kararlarıyla ilgili olarak düzenlediği toplantıda konuşan Genel Sekreter Yalçın Yusufoglu Kıbrıs sorununa, Türkiye devrimci ve demokratik hareketinin acil taleplerine ve Türkiye sosyalist ve işçi sınıfı hareketinin birlik konusuna değindi.

● Kıbrıs konusunda Parti'nin görüşünün «Tüm yabancı üslerden ve askerlerden arınmış Bağımsız ve Demokratik Kıbrıs» tezini özetleyen, Kıbrıs'ın bağımsızlığını, toprak bütünlüğünü savunan ve merkezi karakteri ağır basan (üniter) bir devletin kurulmasını öneren TSİP Genel Sekreteri sorunun çözümü için «sosyalist ülkelerin ve bloksuz ülkelerin de yer alacağı bir uluslararası konferansın düzenlenmesini ve sosyalist sistemle bloksuz ülkelerin Birleşmiş Milletlerdeki sayısal varlıkları oranında bu

TSİP AYDIN İL BAŞKANI VE İL SEKRETERİ TUTUKLANDI

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Merkezi, Aydın İl Başkanı ve Sekreterinin tutuklandığını ve kendilerine emniyette dayak ve işkence yapıldığını bildirmiştir. Açıklama özetle şöyledir:

«Partimizin Aydın İl Sekreteri Abdulkadir Aksoy çantasında Kitle gazetesi taşıdığı için polis tarafından gözaltına alınmış, dayak ve işkenceye uğramış daha sonra «yasak yayın» iddiasıyla tutuklanmıştır. Aynı gün Aydın İl Başkanı Şaban Demirkapı da «yasak yayın» bulundurduğu iddiasıyla tutuklanmıştır.

Bu şekilde, meşru ve yasal gazeteleri «yasak ilan ederek siyasi parti yöneticilerini tutuklamak faşist tirmanışın bir parçası ve MC iktidarının son zamanlarda tüm ilerici güçler üzerinde arttırdığı yeni baskılardan birisidir.»

konferansta temsil edilmesinin biçim olarak mümkün olabileceğini» söylemiş, «Kıbrıs sorununun uluslararası bir sorun olduğunu, Doğu Akdeniz ve Orta Doğu'da bölge barışını ve dolayısıyla dünya barışını yakından ilgilendirdiğini» hatırlatarak, bu nedenle «sorunun Türk ve Rum toplulukları arasındaki görüşmelerle çözülemeyeceğini» belirtmiş ve TSİP'in 1974 Ağustosundan beri böyle bir uluslararası konferans önerdiğini, partiyi destekleyen KİTLE dergisinin 27.8.1975 tarihli sayısında ilk kez bu görüşe yer verdiğini hatırlatmıştır.

● Türkiye devrimci - demokratik hareketinin en önemli acil taleplerinin başında 141 ve 142 ci maddelerin kaldırılması geldiğini vurgulayan Yalçın Yusufoglu, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü üzerindeki baskılara karşı, 141 ve 142. ci maddelere karşı mücadelelenin acil demokratik görev olduğunu söylemiş, ayrıca AP. Genel Başkanının Milliyet Genel Yayın Müdürüne verdiği son mülakatta anti-komünizm şampiyonluğunu kimseye bırakmamak niyetinde olduğunu bir kez daha anlaşıldığını dile getirerek, «Demirel'in sözde savunur görüldüğü batı demokrasilerinde Komünist Partisi serbesttir, bizde ise yasaklanmıştır» demiştir. 141 ve 142'nin kaldırılması konusunda sosyal demokrasiden büyük misyonlar beklemenin yanlış olduğunu, bu konuda özellikle işçi sınıfı başta olmak üzere tüm sosyalist güçlerin ve ileri ekonomik örgütlenme olan DİSK'in, demokrasiden yana diğer ilerici güçlerle birlikte aktif bir mücadele yürütmesi gerektiğini ifade etmiştir.

● Türkiye sosyalist hareketindeki çeşitli eğilimlerin de analizini yapan genel sekreter, «bir yanda kitlelerin acil demokratik taleplerini ve güncel demokratik mücadeleyi önemseyen sol sapma eğilimi, öte yanda acil ekonomik talepleri mutlaklaştırarak, işçi sınıfının ve emekçi yığınların iktidar hedeflerini gözardı eden kitlelere kendi öz iktidarlarını hedef ola-

rak göstermekten sakınan, 1960'ların MDD hareketini andırır şekilde sosyalizm üzerine adeta kısıtlamalar ve yasaklamalar getiren sağ eğilimlerin» var olduğunu; sosyal demokrasi konusunda da gene sol sektör tutumlarla sağ takipçi tutumların ve günden güne değişen yalpalamaların göze çarptığını söyleyerek özellikle sosyal demokrasi takipçiliğini ideolojik temelleri ve politik konumuyla eleştirmiş; sosyal demokrasinin dünya işçi sınıfı partilerince kolektif olarak benimsenmiş bilimsel analizlerini, dünyada ve Türkiye'de sosyal demokrasi içindeki kutuplaşmaları ve bunların nif temellerini anlatmış sosyal demokrasiyle işçi sınıfı sosyalistlerinin güçbirliği gereğini ve bunun ilkelerini ve koşullarını, kapsamlarını özetlemiştir.

● Türkiye sosyalist hareketinin birlik sorununun yakıcılığını ve kaçınılmazlığını da dile getiren Yusufoglu, bu konuda «küçük dükkancı, dar kabetçi tutumlardan, çocukça sürtüşmelerden, bilimsiz ve ilkesiz tutumlardan kaçınmak» gerektiğini söylemiş, partinin ve partililerin karşısına diğer sosyalist çevrelerden çıkarılan ayrılıkçı tutumlar, düşmanlaşmaya va-

ran ilkesiz karşıtlıklar önünde serinkanlı ve bilimsel olmak gerektiğini vurgulamış, böyle ayrılıkçı davranışları eleştirmiş ve «Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, iki yıllık ideolojik ve politik çalışmalarıyla sosyalist hareketin düzeyini ileri bir platforma yükseltmiştir, Türkiye'de genel sosyalist hareketin işçi sınıfı sosyalizmine dönüştürülmesi ona bilimsel ve enternasyonalist muhteva kazandırılması kadrolaşmanın bu ilkelerle başarılması konusunda TSİP'in geliştirilmiş olduğu platformun gerisinde, daha alt düzeylerde sosyalist platformların açılması birlik sorununu olduğu kadar hareketin ideoloji, örgütlenme ve yöntem sorunlarını da güçlendirmektedir, bu bakımdan TSİP, hâlen önemli ideolojik ve politik çalışmalar yapmak zorundadır, bu konudaki bilimsel ve enternasyonalist çalışmaları derinleştirmek sosyalist hareketin varmış olduğu bu ileri ideolojik seviyeyi korumak daha da yükseltmek, hareketi geldiği bu politik düzeyin altına düşürmemek için kararlı davranmalıyız; bilim ergeç egemen ve muzaffer olacaktır, çünkü bilimin yanıldığı görülmemiştir» demiştir.

TSİP 'Türkeş'in Diyarbakır Gezisi Yeni Bir Kışkırtma Tertibidir

Türkiye sosyalist partisi başkanlık kurulu M.H.P. Genel Başkanı Türkeş'in Diyarbakır'a gitme isteğini bir tahrik olarak nitelemiş ve Türkeş Diyarbakır'a giderse büyük olaylar çıkabileceğini hatırlatmıştır.

Alparslan Türkeş'in Diyarbakır'a gideceği haberi yayıldıktan sonra Diyarbakır halkı arasında büyük bir tepki uyandırdığını belirten TSİP, «bilindiği gibi geçen yıl aynı nedenle büyük olaylar çıkmıştır. MHP bu tutumuyla aynı olayları bir başka düzeyde tahrik etmektedir, Diyarbakır günlerdir bu haberle çalkalanmakta olup kent bir barut fıçısına dönmüştür.» demiştir.

Bu gezinin Diyarbakır ve doğu halkı üzerinde yeni bir terör dalgasını estirmek üzere bir provokasyon niteliği taşıdığını hatırlatan TSİP, «gezi iptal edilmediği takdirde MC'nin son zamanlarda planladığı mizansenin yeni bir sahnesi oynanacaktır.» diyerek tüm ilerici güçleri uyanık olmaya çağırmıştır.

15-16 HAZİRAN TOPLANTISINA MESAJLAR

15-16 Haziran'da TSİP Kutlama Toplantısına gelen mesajlardan birkaçını yayınlamıştık. Geçen sayıda yazılarımızın çoğu nedeniyle yayınlamadığımız diğer mesajlardan bazılarını daha bu sayıda yer veriyoruz.

TSİP 2. KURULUŞ YILDÖNÜMÜ TOPLANTISINA

Önce kuruluşumuzun adına Partinizin II. kuruluş yıldönümünü içtenlikle kutlar ve ortak kavgamız olan bağımsızlık demokrasi ve sosyalizm yolunda yürüttüğünüz mücadelede başarılar dilerim.

Arkadaşlar, bugün İran'da faşist baskı mutlak bir polis rejimi hüküm sürmektedir. Baskı, işkence, zindan, açık ve gizli cinayetler olağan

bir görünüm kazanmıştır. Yalnız 1974 yılında şah rejimi kendi muhaliflerinden 200 kişiyi kurşuna dizmiştir.

Bu baskılar bugün de devam etmektedir. Nitekim geçen mayıs ayı içinde 30 kişi kurşunlanmıştır. İsfahan taş kömür maden işçileri Tahran tekstil işçilerinin ve öteki işçilerin grevleri kanla bastırılmıştır. Bu baskıların değişik bir modeli de Türkiye'de özellikle birkaç aydan beri apaçık görülmektedir. Bizce bunların tek sebebi Amerikan emperyalizmi ve Avrupalı yandaşları ve her ülkede olan yerli ortakları hem de egemen sınıfların halkların bilinçlenmesi karşısında gösterdikleri son çabalarıdır. Belki kendi egemenliklerini soygun ve talan düzenlerini bir süre için de olsa korumaya çalışmaktadırlar.

İran ve Suudi Arabistan, ABD ile birlikte

Basra körfezi Dofar ve Hint Okyanusunda öte yandan Akdenizde İsrailin işgal ettiği topraklardan çekilmemesi yaratılan Lübnan ve Kıbrıs durumu, Türkiye ve Yunanistan arasında çıkarılan problemler hepsi aynı kaynaktan ve açıklanan maksatlara hizmet etmektedir.

Bu durumda kuruluşumuzun başta gelen «birlik mücadele zafer» sloganı üzerinde durmaktayız. Her ülkenin kendi içinde ilerici, yurtsever, sosyalist ve bütün özgürlük ve bağımsızlıktan yana olanların iş ve eylem birliği yanında bölgedeki ilerici güçler ile de dayanışmada olmasına inanırız. Ve bu yolda teşkilatımız bugüne kadar olduğu gibi imkanlarını kullanacaktır. Ve ülkemizin bütün ilerici kuruluşlarına ve bütün özgürlük ve demokrasiden yana güçlerine çağımızın en gerici ve faşist rejimi olan şah rejimine karşı yürüttü-

Devamı 15nci Sayfada

BATI DEMOKRASİSİNDE KOMÜNİST PARTİSİ YASAK DEĞİL BAY DEMİREL

● «Anti - demokratik yasalardan ve özellikle 1924 Anayasasından bugüne dek sürüp gelen Siyasal Partiler ve Seçim mevzuatının bir sonucu olarak Türkiye'de Komünist Partisi kurmak yasaktır. Oysa 23 Nisan 1920'de kurulan Büyük Millet Meclisi döneminde böyle bir yasal yasak bulunmadığı gibi, Avrupa Konseyine üye olan Türkiye Cumhuriyeti'nde hâfâ bu konuda yasağın sürmesi anti-demokratik bir durumdur ve Türkiye'nin bağlı bulunduğu uluslararası siyasal kuruluşların ve altına imza koyduğu uluslararası demokratik sözleşmelerin özüne de biçimine de aykırıdır.

Bu nedenle 141-142 nci maddelerin kaldırılması dışında, Anayasa'da, Siyasal Partiler ve Seçim Kanunlarında gerekli değişikliklerin yapılması Türkiye Komünist Partisi üzerine konulmuş her türlü yasağın kaldırılması, demokrasinin bir gereğidir.»

● «Siyasî hak ve özgürlükleri kısıtlayan 141, 142, 146, 159, 311, 312 gibi maddelerin iptal edilmesi, düşünce ve siyasal çalışma üzerindeki her türlü anti-demokratik baskının kaldırılması, tam bir serbestiyetin sağlanması için demokratik mücadele vermeyi, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, diğer kardeş siyasal kuruluşlar ve tüm demokratik ilerici partilerle, tüm demokratik örgütlerle birlikte yürüteceği en önemli demokratik görevlerin başında sayar.»

TSİP Kongre Kararları

BATI DEMOKRASİSİNDE KOMÜNİST PARTİ YASAK DEĞİLDİR BAY DEMİREL!...

AP. Genel Başkanı, Milliyet Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi'ye verdiği son mülâkatta Türkiye'de «düşünce özgürlüğünün» bulunduğunu söylüyor ama Komünizme ve Komünist Partisi'ne müsaade etmeyeceklerini de bir kez daha vurguyla ilân ediyor.

Bilindiği gibi Bay Demirel öteden beri batı demokrasilerini sözümona savunur. Demirel'in ve partisinin batı demokrasisine verdiği isim «Hürriyetçi Demokrasi» dir. Bu terimin batı'daki, kapitalist dünyadaki eşleniği «Liberal Demokrasi» deyimidir. Son yıllarda yerli tekelciler bir de «Otoriter Demokrasi» terimi icat ettiler, ama görünüşte tekelci sermaye ve onların siyasî sözcüleri hep batı demokrasilerini, yani «liberal demokrasi» leri savunurlar.

Türkiye sosyal demokrasisinin batı demokrasilerini içtenlikle savunduğu bellidir. Bu gerçek CHP Genel Başkanı'nın Milliyet'e verdiği son mülâkatta anlaşılmaktadır. Ama CHP dışındaki burjuva partileri batı demokrasilerine sadece sözde sahip çıkmaktadırlar. Türkiye'de mevcut burjuva partileri içinde faşist olanların var olduğu bir gerçektir. Fakat AP gibi faşizme sözde sahip çıkmayan ama faşistlerle işbirliği yapan, özgürlükçü demokrasi türküleri çağırarak burjuva diktatörlüğünü ve baskısını yoğunlaştırmaya çalışan anti-demokratik partiler.

Türkiye'deki burjuva partileri batı demokrasisi ve faşizm konusunda farklı farklı eğilimlere sahiptirler. Bu partiler arasında burjuva demokrasisini savunan ve ona sahip çıkan Cumhuriyet Halk Partisi'nin tutumu bu konuda açık ve samimidir. Türkiye sosyal demokrasisi, batı tipi bir demokrasinin bütün gerekleriyle gerçekleştirilmesini savunmaktadır. Bunun dışında açıkça faşistliği kabul eden, tüm klasik faşist yöntemleri ve ideolojiyi, ırkçılığı faşist despotizmi, faşist şeflik sistemini savunan bir parti de vardır. Gene bu tür bir klasik faşizm kategorisine girmediği halde faşist eğilimli olan, 12 Mart döneminde faşizmin maşası görevini gören bir küçük parti daha vardır.

Bu burjuva partileri dışında geriye üç önemli burjuva partisi kalmaktadır. Bunlardan MSP, esasen liberal demokrasiye batı demokrasilerine sahip çıkmamaktadır. Kendi

anladığı hukuk ve demokrasi düzeni başkadır. MSP'nin demokrasi anlayışı Batı'daki Hristiyan Demokrat partiler gibi değildir.

Geriye kalan iki burjuva partisinden Demokratik Parti'nin de liberal demokrasiye sahip çıktığı söylenemez. Bu gerici parti kendisine «Demokratik Sağ» lâkabını yakıştırmakta, zaman zaman demokrasiye sahip çıktığı halde, gerçekte batı tipi bir demokrasi-den yana olmadığını her haliyle belli etmektedir.

Adalet Partisi'ne gelince, Kendisi faşist ideolojiden yana olmadığını söylemektedir, ama faşistlerle işbirliği yapmaktadır, faşistlerin cinayetlerini örtbas etmeğe, onlara sahip çıkmağa, onları meşru göstermeğe çabalamaktadır. Bu nedenle, Türkiye'de siyasal kuruluş olarak, faşist partilerin ve faşizmin en büyük yardımcısı gerici AP'dir. Gene AP Genel Başkanı sözünü ettiğimiz son mülakatında saldırgan faşist komandolara açıkça sahip çıkmakta, devleti yıkacağım diyenlere karşı bu devleti yıktırmayacağım diyenlerin mücadelesi» diyerek belirgin bir şekilde faşist katil şebekelerini savunmaktadır.

Türkiye'de Adalet Partisi ve onun başı Demirel öteden beri batı türü bir demokrasiyi savunma şampiyonluğunu kimseye bırakmaz. Ama bütün beyanatları gibi sözkonusu mülakatta da Demirel batı tipi bir demokrasiyi içtenlikle savunmadığını bir kez daha ispatlamıştır.

Demirel düşünce özgürlüğünü, siyasî özgürlüğü savunur gözüktüğü halde Komünizmin ve Komünist Partisi'nin serbest olmasına karşıdır. Demirel Komünizmin ve Komünist Partisi'nin yasak olduğu hangi batı demokrasisi gösterebilir, kendi deyimiyle hangi «hürriyetçi demokraside» (liberal demokrasi'de) Komünizm ve Komünist Partisi yasaktır.

Şu noktayı açığa çıkaralım. Türkiye kendisini bir Avrupa ülkesi olarak görmekte, Türkiye'nin siyaset adamları ülkenin demokratik bir ülke olmasıyla övünmektedirler, Avrupa Konseyi'nde bol bol demokrasi nutukları atmaktadırlar. Avrupa'da, İspanya dışında hiçbir ülkede Komünizm ve Komünist Partisi yasak değildir.

Türkiye'de kapitalist düzen yanlısı partilerin gerçekten de batı demokrasilerine samimi olarak sahip çıkıp çıkmadıklarının başlıca kriteri budur? Gene Türkiye'de bu partilerden hangisinin batı tipi bir düşünce öz-

gürlüğünden yana olup olmadıklarının kriteri de budur. Eğer bir burjuva partisi veya kapitalist düzen yanlısı bir siyasî çevre Komünist Partisi'nin serbest olmasını, Komünizmin savunulabilmesini kendi demokrasi anlayışında, fikir ve örgütlenme özgürlüğü anlayışında yer verebiliyorsa, o siyasî akım batı tipi bir demokrasiyi savunuyor demektir. Yoksa hem batı demokrasisi, «Hürriyetçi Demokrasi» nakaratları sıralayıp, hem de Komünist Partisi'ni ve Komünizmi yasak altında tutmak, hem de batı tipi bir düşünce özgürlüğünü savunur gözükmek mümkün değildir. Samimiyetsizliktir.

CHP Genel Başkanı, Milliyet Genel Yayın Müdürüne bu konudaki görüşlerini netçe açıklamıştır. Kendisinin komünizme karşı olduğunu, fakat Komünizmin düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne karşı olmadığını, kendi demokrasi anlayışının Komünizme de serbestlik tanımaya gerektirdiğini belirtmiştir.

Ama AP Genel Başkanı da sözde batı demokrasilerine sahip çıkar gözüktüğü halde Türkiye'de Komünizmin serbestçe savunulmasına ve legal olarak Komünist Partisi'nin kurulmasına müsaade etmeyeceklerini söylemiştir. Demirel'in bu tutumu hem kendi savunur gözüktüğü batı demokrasisi konusunda samimi olmadığını ispatlamaktadır, hem de çağdışı bir tutumdur. Çünkü bugün dünyanın sosyalist ülkelerinin tümünde Komünist Partiler serbesttir ve iktidardadır. Üstelik Demirel iktidarı bu Komünist rejimlerle ilişkilerini geliştirme çabası içindedir. Öte yandan üçüncü dünya ülkelerinin büyük çoğunluğunda Komünist Partileri ve Komünist Eğilimli partiler, Komünizm düşüncesi serbesttir. Batı ülkelerinin — İspanya gibi faşist olanı dışında — hepsinde Komünist Partisi gene serbesttir ve yasal meşruiyeti vardır. Hatta Amerika Birleşik Devletleri gibi gericiğin en büyük kalesinde, emperyalist saldırganlığı ve demokrasi düşmanlığının merkezinde bile Komünist Partisi serbesttir. Öte yandan ABD emperyalizmine bağımlı az gelişmiş ülkelerin çoğunluğunda da Komünist Partileri legaldir. Ancak bu ülkelerden Şili, Arjantin, İran, Uruguay, Bolivya, Peru v.b... gibi faşist olanlarında Komünizm yasaktır.

Türkiye'nin komşularına baktığımızda, Türkiye demokrasisinin ne denli anti-demokratik olduğu daha iyi anlaşılır... Türkiye'nin komşularından Sovyetler Birliği ve Bulgaristan'da Komünist Partisi ve Komünizm serbesttir. Geriye kala kala lanetli ve despotik İran kalmaktadır. Böylece Türkiye'nin demokrasideki yeri daha iyi anlaşılacaktır.

Gene emperyalizmin NATO ittifakına dahil ülkeleri arasında sadece Türkiye'de Komünist Partisi yasaktır. Bütün bu veriler Türkiye'deki «demokrasi»nin ne denli geri olduğunu, Türkiye'nin ne denli çağgerisi bir ülke olduğunu açıklamaya yeter sanırız..

Ve AP Genel Başkanı Demirel bu gerçekleri bile bile, ülkemizde Komünist Partisi'nin serbest olmasına karşı çıkmaktadır, Komünizm üzerindeki düşünce örgütlenme yasağına müsaade etmeyeceklerini söylemektedir.

İşçi sınıfı ve tüm ilerici demokratik güçler Demirel'den lutf beklemiyor. Ve ülkemizde Komünist akımın ve komünist partisinin serbest olup olmaması, meşruiyetini elde edip etmemesi Demirel'in icazetine bağlı değildir. Batı demokrasilerinde Komünist Partilerin ve Komünizmin serbest olması da batı bur-

(Devamı 14. Sayfada)

Maocular sekiz bin yıl daha mücadele edeceklermiş ...

Çeşitli Avrupa ülkelerinin Marksistleri arasında sık sık anlatılan olay şu:

Başkan Mao Zedung, 1965 yılında Vietnam'dan dönerken Pekin'e uğrayan Kosigin'e şöyle diyor: «Sovyetler Birliği ile ilişkilerimizi 'barış içinde bir arada yaşama' ilkesine göre sürdürmek istiyoruz. Fakat modern revizyonizme karşı on bin yıl mücadele etmeye kararlıyız.» Kosigin, bunun üzerine «on bin yıl çok uzun değil mi» diyor. Başkan Mao Zedung'un cevabı şöyle oluyor: «Burada misafirimiz olarak bulunuyorsunuz, misafir hatırı için bin yıl indirebiliriz, dokuz bin yıl mücadele edecekiz!» Mao Zedung, bu hikayeyi daha sonra Çin'e gelen Romanya'lı misafirlere de anlatıyor. Onların «Bu iş dokuz bin yıl sürer mi» demeleri üzerine, Mao «bin yıl daha inebileceğini» belirtiyor. 1972 yılında Pekin'i ziyaret eden Çavuşesku'ya, Mao bu anılarını anlattıktan sonra şöyle diyor: «İki defa indirim yaptık, fakat modern revizyonizme karşı mücadelede artık sekiz bin yıldan bir yıl dahi indirim yapamayız.»

Yukarıdaki paragraf ne batıl bir mizah dergisinden alınmıştır ne de Maocuların karikatür yanını simgeleyen bir anekdot'tur... Bu satırlar Maocu ve anti-Komünist Halkın Sesi Dergisi'nin son sayısının başyazarından aktarılmıştır. Maocuların Başkanları böylece Komünizme, Sovyetizme ve Sovyetler Birliğine karşı mücadelede ne denli azimli olduğunu ifade etmek istiyormuş. Mao'nun ve Pekin'deki Maocu diktatörlüğün ilan ettiği cihat, gerçekte revizyonizme karşı değil Komünizme karşıdır. «Revizyonizme karşı mücadele» safsatası Maocuların kendi anti-Sovyet ve dolayısıyla anti-Komünist kimliklerini güya gizlemek için takındıkları bir maske-dir. Gene Pekin'deki Maocu grup sosyalizmin ve enternasyonalizmin karşısına dikilme politikalarının sonucu olarak Çin'de uzun yıllardır sürüp giden ekonomik bunalımları, politik çalkantıları gizlemek için Çin'deki iç politik mücadeleleri «revizyonizme karşı mücadele» kılıfı altında tanıtmaya çalışmaktadırlar. Gerçekte bugün ÇHC'de iki önemli mücadele vardır.. Bunlardan birisi Komünistlerin Maoculara karşı verdiği esas sınıf mücadelesidir. Bu mücadele işçi sınıfının, tüm yönetici Maocu kliklere karşı yürüttüğü enternasyonalist ve komünist mücadeledir...

ÇHC'de yer alan ve özellikle Pekin'de, Shanghai'da, Kanton'da, Çung King'de, Yunnan'da yoğunlaşan ve derece derece, dalga dalga kırsal kesimlere kadar yansıyan diğer politik mücadele ise, Pekin'deki Maocu hizipleri arasındaki iktidar kavgasıdır. Gene Çin'de askeri komutanlar ile Maocu Parti yönetimi arasında, askeri bölge komutanlarının birbirleri arasında kıyasıya mücadeleler sürüp gitmektedir. İşte Maocular, genel olarak Tüm ÇHC'de ve özel olarak Pekin'deki Maocu klikler arasındaki klik

mücadelelerini «revizyonizme karşı mücadele» tanıtmaktadırlar ve ne pahasına olursa olsun bu diktatörlüğü korumak için anti-komünizm şampiyonluğunu, emperyalizmle işbirliğini, ulusal kurtuluş hareketi düşmanlığını şiddetlendirmeye çabalamaktadırlar... Maocuların «Sekiz bin yıllık mücadele azmi» dedikleri şey, gerçekte Sovyetler Birliğine ve uluslararası komünizme karşı açmış oldukları Haçlı Seferlerini ülke içinde «mistifiye etmek» (köylü toplumu olan Çin halkının belleklerinde efsaneleştirmek, Maocu şartlanmaları geleneksel Çin mistisizmi ve popülizmi ile zenginleştirmek) amacını taşıyan hesaplı ve bilinçli bir sözdür. Öte yandan «Sekiz Bin yıllık Mücadele Azmi», Çin İmparatorluğunun saraylarından kopup gelen BÜYÜK HAN ŞOVENİZMİ'nin

onbinlerce yıllık egemenlik rüyalarının, «yüz bin yıllık imparatorluk» hülyalarının, kelimelere yansıyan ve ciz belgelerinden birisidir.

Bir mizah fıkrasına, bir anektoda benzeyen, fakat gerçek bir olayı yansıtan Mao'nun yukarıdaki sözlerinin özü budur... Bu bakımdan yukarıdaki alıntıyı Maoizmin karikatür niteliğine örnek olarak gülüp geçmemek gerekir... Olayın mizah değeri ise Maocuların Başkanı'nın «revizyonizme karşı mücadele süresi» konusunda yaptığı pazarlıktır. «Başkan Mao» önce 10 bin yıl ilân ettiği Maocu mücadeleyi, Kossigin'in takılması üzerine konukseverlik gösterip dokuz bin yıla indirmiş, daha sonra Çavuşesku'nun hatırı için bin yıllık «ikram»da daha bulunmuş.. Ama bundan da aşağı inemeyeceğini söylemiş... «Başkanın

ciddi ciddi söylediği bu sözler, gerçekte Çin halkının karşı karşıya olduğu bir dramdır. Çünkü Mao bu sözü ilk söylediği 1965'de önce Liu Şao Şi'yi tasfiye etme çabasıydı. Sonra onun yerine gelen Lin Piao ve Çen Po-ta ekibini de 1972'de elemine edilirken gene aynı slogan kullanılmış.. Lin Piao'dan sonra gelen diğer Maocu lider Teng Siao-Ping de, 1975 sonunda aynı sloganlarla safdışı edilmiş.. Ve Maocu klikler arasında çok uzun yıllardır sürüp giden bu çatışmalar Çin halkına daima «burjuvazi ile proletarya arasındaki mücadele» diye tanımlanmış, «revizyonizme karşı mücadele» diye anlatılmış, bu kişiler kapitalist ajanı ilân edilmiştir. Bugün Maocu hizipler arasındaki savaş iyice kızışmaktadır. Ve Çin toplumu büyük olaylara gebe-dir.

MAOCULARIN NATO SEVDASI SÜRÜYOR

Maocu-bozguncu Halkın Sesi gazetesi İtalyan Komünist Partisi'nin seçimlerde iktidara gelecek kadar başarı kazanamamasını büyük sevinçle karşılıyor. Ve kısa bir yazı içinde iki kez, İtalyan Komünist Partisi'nin seçimler sonrasında bir koalisyona girmesi halinde NATO'nun güney kanadının zayıflayacağını belirterek, böyle bir tehlikenin (!) önlenmiş olmasından dolayı rahat nefes alıyor.. «Sosyal emperyalistler NATO'nun bu kanadını çökertmek için son derece yoğun çaba göstermektedirler... Bu nedenle revizyonist partinin iktidara gelmesi ya da koalisyon içinde yer alması İtalya'nın kapılarını sosyal-emperyalistlere açmasına ve NATO'nun güney kanadının çökmesine yol açabilecektir.» (H. Sesi, 29.6.1976).

Bilindiği gibi Amerikan emperyalizminin kanlı temsilcisi, Şili kasa-bı Kissinger başta olmak üzere tüm Amerikan militarist çevreleri İtalyan

Komünistlerinin iktidara gelmesinin NATO'nun güvenliğini sarsacağını söyleyerek tehditler savuruyorlardı. Bugün İtalya'da Komünistlerin koalisyon kuramamaları herşeyden çok Amerikan silah tekellerini, ABD emperyalizmini ve aynı oranda Pekin'deki ve tüm yeryüzündeki Maocuları, «NATO'nun bu kanadının hiç değilse şimdilik kurtulması» açısından sevindirdi. Ve bunu açık açık yazıyorlar... Pekin'li yöneticilerin NATO'yu açık açık savunduğunu biliyorduk. Fakat onların Türkiye'deki sahtekâr ve riyakâr çömezleri, Çin'deki «önderlerinin» NATO yanlısı politikalarını açık açık savunmağa cesaret edemediler, Makyavelist hesaplar yaptılar... Amerikan emperyalizminin borazanlığını ve NATO'nun savunuculuğunu dolaylı yollardan yaptılar.. Gene Çin yöneticileri ABD ile MC arasında imzalanan ve Türkiye'deki ABD üslerinin uza-tılmasını öngören ikili anlaşmayı

herkesten önce desteklerken, yani ABD üslerinin Türkiye'deki ömrünün uzamasına alkış tutarken, yerli Maocu sahtekârlar bu cesareti gösteremediler, eklektik ve bezirganca bir tavırla bu üslerin Demirel-Türkeş-Feyzioğlu çetesi tarafından «millileştirilmesini» ve üslerin Sovyetler Birliği'ne karşı kullanılmasını önerdiler.. Yerli Maocular, halkımızın güçlü anti-emperyalist kararlılığı nedeniyle NATO'yu ve ABD üslerini açık açık savunmıyorlar... Ama üstü kapalı yoldan bu işi yapıyorlar, Türkiye'de ABD'ye, AET'ye ve gericiliğe hizmet ediyorlar.. Bozguncu H. Sesi gazetesi İtalyan seçimlerinde İtalyan Komünist Partisi'nin koalisyon kuramamasını sevinç ve coşkunlukla karşılarken, nihayet açık açık NATO'yu savundu, böylece ABD ve NATO'yu savunan Pekin'deki Maocu grubun tümüyle dümen suyunda olduğunu gösterdi.

55'inci YILINDA ÇKP

Mao'cular geçtiğimiz 1 Temmuz günü Çin Komünist Partisi'nin 55 ci kuruluş yıldönümünü kutladılar.

Bilindiği gibi, bugünkü partinin sadece adı Komünist'tir... Çünkü bir zamanların gerçek Çin Komünist Partisi ile bugünkü Maoist partiyi aynı örgüt olarak görmeğe imkân yoktur... Bir zamanlar, Komünist Enternasyonal'in güçlü partilerinden olan ÇKP ile bugünkü ÇKP arasındaki uçurum niteldir, sınıfsaldır. ÇKP bugün Çin işçi sınıfının partisi değil, bir avuç maceracı ve kariyeristin, bir kaç anti-komünist hizbin başını çektiği ve geçici tarihsel koşullardan Çin'in özgül durumundan yararlanarak geniş köylü kitlelerini afyonladığı, işçiler üzerinde maddi ve manevi baskı mekinazmaları kurarak diktatörlüklerini sürdürdükleri bir araç haline gelmiştir.

Hiç şüphe yok ki, işçi sınıfının bilimi ve enternasyonalizmi er geç muzaffer olacaktır. Çin işçi sınıfı bugün Maocu Parti'nin yerine kendi gerçek partisini inşa etme mücadelesinde ileri adımlar atacak, Çin işçi sınıfı ülkede Maoculuğa karşı kendi öz partisi öncülüğünde mücadele vererek tarihin akışına ters düşen Maocuları ergeç tasfiye edecek ve Çin Halk Cumhuriyetini enternasyonalist yörüngeye getirecektir.

Bu nedenle ÇKP'nin kuruluşunun 55 ci yılında komünistler bugünkü Maocu Partiyi ÇKP'nin mirasçısı olarak görmüyorlar. Çin komünistleri 55 yıl önce kurulan enternasyonalist ve Marksist-Leninist ÇKP'nin geleneklerini ve mirasını bugünkü Maocu-gerici partiden ayrı bir örgütsel ve ayrı bir disiplin altında sürdürüyorlar. Çin işçi sınıfının gerçek ve biricik öncüsü, temsilcisi olarak enternasyonalist ve Sovyet dostu bir parti olarak mücadelelerini sürdürüyorlar.

Pekin Yeni Sömürgecileri Destekliyor

Çin Halk Cumhuriyetinin dört buçuk yıllık BMT içindeki üyeliği gösteriyor ki, Pekin yöneticileri bu örgütü ve bu örgütün kurullarını uluslararası ilişkilerde müşahede edilen yeni yeni esintilere engel olarak kullanıyor, bunları emperyalizm ile sömürgecilikle mücadele eden halkların bölünmesi için suistimal ediyor.

Mao diplomasisinin gelişen devletlere karşı prensipsiz politikasının en açık tezahürü, Pekin'in BMT'nin 4. Ticaret ve Geliştirme Konferansında (UNCTAD) özellikle kendini gösterdi. Kenya başkenti olan Nairobi'de sona eren konferansın ilk çalışmaya başladığı günlerden sonuna kadar, Çin elinden geleni yaparak, gelişmekte olan ülkelerin örgütlerini yıkmak, yanlış yola sevk etmek, yanlış bilgi vermek, bu ülkeleri yeni sömürgeciliğin pençesine düşürmek gibi çabalar harcıyor.

Pekin temsilcileri başlıca gayretlerini gelişmekte olan ülkelerin sosyalist ülkelerle ekonomik işbirliğini yıkmaya yönelttiler. Çin delegesi Çou - Hua - Min SSCB ve SEV'in başka ülkelerini küçük düşürmek, onlara iftira atmak, SSCB'nin Asya, Afrika ve Lâtin Amerika ülkelerine gösterdiği yardımlarının niteliğini bir kez daha tahrif etmek için büyük çabalar harcadı. Gelişen ülkelerin durumlarına bakmaksızın Çin delegesi ortak sanayi ve ticaret kumpanyaları gibi, sosyalist ve gelişen ülkelerin ekonomik işbirliği gibi olumlu ve somut teşebbüslerine bile karşı çıktı. Bu gibi ortak teşebbüsler halbuki, ileri sanayi teknolojisini, geniş bağımsız devletlere sanayileşme politikasını ileten geniş bir kanal sayılabilir. Bu nitelik ise Pekin'in asabını bozuyor.

Pekin'in gelişmekte olan ülkelerin sosyalist dostluk birliğine dahil olan ülkelerle iş-

birliğine engel olması çabısından maksat, gelişmekte olan ülkeleri güçlü politik, ekonomik ve başka destekten yoksun kılmaktır. Maocuların bu çizgisi gelişmekte olan devletlerin millî çıkarlarına çok ciddi bir zarar verdiriyor, zira batılı ülkelerin çektiği keskin ekonomik kriz ortamında, sosyalizm ile işbirliğinin kurulması, «Üçüncü dünya» devletlerinin ekonomisine kriz sonuçlarının etkisini yumuşatmaktadır.

Pekin, sosyalist dostluk birliği tarafından gösterilen yardım sayesinde, gelişmekte olan ülkelerin sömürgecilik baskısına dayanıp, bağımsız bir politikayı hayata geçirebildiklerini görüyor. Ama Maocuların hegemonist şemasına, gelişmekte olan ülkelerin, Pekin'den de tamamen bağımsız bir politikaya sahip ülkeler haline gelmesi, hiç mi hiç uymuyor ve bu planları ile bağdaşmıyor. Oysa ki Çin yöneticileri hegemonya planlarına, gelişmekte olan ülkelerin Pekin'e bağlı olmadan kendi politikalarını gütmeleri uymuyor. Çin yöneticileri «tavsiyeleri» ile gelişmekte olan ülkelerin geri kalmış düzeyini aynı seviyede «dondurmak» istiyorlar, böylece onlara etkileme kollarını istedikleri yönlerde işletebileceklerdir.

Konferansta dikkat çeken hususlardan biri de, maocuların, gelişmekte olan ülkelerin halkların «birinci derecede sanayileşmeye muhtaç olmayıp, daha çok «orta ve ufak objelere» ihtiyaçları oldukları yolunda tipik bir yeni sömürgecilik tezini propaganda yapmalarıdır.

Komisyonların çalışmaları sırasında Çin temsilcileri herhangi somut, işle ilgili teklifi ileri sürmemişlerdir. Çin delegasyonu Pekin'in gelişmekte olan ülkeler için neleri yaptı-

ğını veya yapmak istediğini söylemiştir. Son yıllarda birçok gelişmekte olan ülke, Çin yardımının olumsuz bir takım faktörleri ihtiva ettiğinin farkına varıyor: Teknik düzeyi düşük, ileri dünya teknolojisinden kat kat kötü, tesislerin donatımı zayıf, Çin Halk Cumhuriyetinin yardımı ile kurulan tesisler yetersiz, taahhütler sunî bir biçimde sürüncemede bırakılıyor, geciktiriliyor, bütün bunlar Çinlilerin mümkün olduğu kadar uzun bir zaman oralarda şu veya bu bahane ile kalmaları için yapılmaktadır.

Pekin delegelerinin «kendi güçlerine güvenme» sloganlarını yalnız gelişmekte olan ülkelerin sosyalist dostluk birliği ülkeleri arasındaki işbirliği söz konusu olunca ileri sürüyor, bunlara dayatıyorlar. Ama genç bağımsız Afrika, Asya ve Lâtin Amerika devletlerinin kapitalist ülkeleri ile işbirliği konusunda üstelik de emperyalist ekonomik birliklerinin politikasını «takdirle karşılaştıkları» gibi buna Pekin'de «ikinci dünyanın üçüncü dünya ile kurduğu diyalog» adını veriyorlar, bununla da yetinmeyerek, «ortak pazarın» gelişmekte olan ülkelerle ilişkileri gerçeği hiçe sayarak «olumlu ve eşit haklara dayanan ilişkiler» niteliğini verdirmeğe çalışıyorlar.

UNCTAD sesyonuna katılanların hayretleri ve isyanları sonucu olarak, Çin delegasyonu nihai belgelerde bu gibi konuların söz konusu edilmemesi isteği ile karşılanmıştır, bunlar uluslararası detansyonun, silâhsızlanma faktörünün halklar arasında ilişkilerin ve ekonomik işbirliğinin geleceği iklimi etkileyen faktörler olarak Çin delegasyonu tarafından kabul edilmiyor. Bazı batılı ülkelerin delegasyonları sesyon belgelerinin metinlerinden söz edilmemesini istediler. Batı delegelerinin gelişmekte olan ülke delegeleri ile konferanstaki şiddetli tartışmaları neticesinde, Pekin'in bütün gayretlerine rağmen, sosyalist ülkelerin delegasyonları işbirliği eğilimi meydana geldi.

UNCTAD'ın 4. sesyonundaki Pekin'in pozisyonu, Çin yöneticilerinin açık ve seçik olarak emperyalizme hizmet ettiklerini kanıtlamaktadır.

Somali Sosyalist İhtilalci Partisi Kuruldu

1 Temmuz 1976 tarihi, genç ulusal devletlerden bağımsız Somali devletinin kuruluşunun 13 cü yıldönümüdür. Somali o günden sonra ulusal demokratik devrim süreci içinde kapitalist olmayan yoldan sosyalizme doğru emin adımlarla ilerlemiştir.

Somali Devlet Başkanı Muhammed Said Barre bu yıl 1 Temmuz'da ulusal bağımsızlık bayramında SOMALİ SOSYALİST İHTİLALCİ PARTİSİ'nin kuruluşunu resmen ilan etti. Bilindiği gibi 1969'da iktidara gelen Said Barre yönetimi tüm siyasal partileri kapatmıştı.

Devlet Başkanı Barre üçbin delegenin katıldığı partinin kuruluş toplantısında yaptığı konuşmada Somalî'nin bundan böyle tek partili bir devlet olacağını ve ülkenin bilimsel sosyalizm ışığında gelişme ve refaha doğru yol alacağını belirtmiştir.

Güney Afrika Halkının İrkçılığa Ve Sömürgeciliğe Karşı Mücadelesi Yükseliyor

Güney Afrika'da İrkçi ve sömürgeci beyaz rejimi olan Vorster yönetimine karşı Güney Afrikalı zencilerin direniş ve gösterileri devam ediyor.

Nümayişlerin başladığı günden bugüne dek geçen süre içinde çok sayıda göstericinin ırkçı-beyaz rejim ve onların işbirlikçileri tarafından öldürülmesine, hatta bizzat zencilere karşı gene birtakım zenci asker ve polislerin devlet adına silahlı saldırılarına rağmen Güney Afrika'da zencilerin, ırkçılığa karşı sürdürdükleri kitle gösterileri sona ermemiştir.

Batılı kapitalist ülkeler tarafından geçen yarıyılı kolonize edilmiş olan Afrika kıtası, özellikle İkinci Dünya Savaşı sonrasında tek ülkede sosyalizmin anti-faşist zaferini ve dünya sosyalist sistemi halinde bir dünya sistemine dönüşmesini izleyen dönemde, Afrika'da ulusal kurtuluş hareketi giderek gelişti ve güçlendi.

Dünya sosyalist sisteminin öncülüğünde gelişen dünya devrimci sürecinde Afrika halklarının ulusal kurtuluş hareketi 1960 sonrasında zaferden zaferine ulaştı. 1950'lerin bitiminde nihai başarıya ulaşan Cezayir bağımsızlık savaşını, 1960'ların başında Kongo izledi. 1960-75 yılları arası,

Afrika uluslarının ve milliyetlerinin bağımsızlıklarını elde etme ve bağımsız devletler kurma dönemi oldu. Bu mücadeleler arasında kapitalist olmayan yol ülkelerinin, sosyalist sistemle güçlü bir dayanışma ve ekonomik işbirliğine giren ülkelerin sayısı çoğaldı. Öte yandan Mozambik, Gine, Bissau ve Angola halklarının ulusal ve sosyal kurtuluş savaşları Afrika kıtasında demokrasi, bağımsızlık, toplumsal ilerleme ve sosyalizm davasında tüm devrimci ve barışsever güçlere, anti emperyalist güçlere değerli mevziler kazandırdı.

Bugün Afrika uluslarının sömürgeciliğe, yeni sömürgeciliğe ve ırkçılığa karşı verdiği mücadelenin kızıştığı başlıca odak noktaları Rodezya, Güney Afrika'dır.

Rodezya'nın gerici ırkçı beyaz rejimi sallanmaktadır. Kitle gösterileri Güney Afrika Birliği'nde hızla yayılmakta ve sertleşmektedir. Rodezya'da son aylarda gelişen ve Mozambik'li, Angola'lı ve diğer Afrikalı kurtuluş savaşçılarının enternasyonalist dayanışmasıyla güçlenen Rodezya kurtuluş hareketi ve son olarak Güney Afrika Birliği'nde başlayan kitle hareketleri Afrika halklarının yeni zaferlerinin müjdecisidir.

Sosyalizmin Yeni Zaferi: VIETNAM SOSYALİST CUMHURİYETİ

30 Nisan 1975'de Vietnam Halk Ordusu birlikleri beş koldan Saygon'a girdiler. Böylece Güney Vietnam, emperyalizmin egemenliğinden kesin olarak kurtuluyor ve ülkeye zaferle birlikte barış ta geliyordu.

Vietnam tarihinde ilk defa Vietnam halkı kendi ülkesinin tüm topraklarının efendisi olmuştu artık.

Güney Vietnamlı yurtseverlerin bu son askeri harekâtı «Ho Şi Minh Harekâtı» adını taşıyor ve ayaklanan Saygon emekçileriyle birleşerek emperyalizmin ve işbirlikçilerinin son direniş yuvalarını temizleyip, Saygon'un kurtuluşuyla noktalanıyordu.

Böylece Vietnam halkı otuz yıllık kahramanca bir mücadelenin kesin neticesini alıyor ve bu mücadelede kendisine öncülük eden Hindicini Komünist Partisini 1930'da kuran, büyük bir yurtsever ve enternasyonalist devrimciyi, *Uluslararası Komünist, İşçi Sınıfı ve Ulusal Kurtuluş Hareketi*'nin önde gelen liderlerinden HO Şİ MİN'H'i sevgiyle bir kez daha anıyordu.

Vietnam halkının topyekün kurtuluşunun en önemli adımı Ho'nun liderliğinde 1945 Ağustosunda atılmıştı. Sovyetler Birliğinin Alman faşizmi ve Japon militarizmi üzerindeki kesin zaferi ulusal kurtuluş hareketleri tarihinde yeni bir dönemi açmıştı. Bu zaferden kısa bir süre sonra 1930'dan beri sürdürülen mücadele Vietnam halkının sömürgeci rejimi yıkması ve Japon işgalcilerini ülkeden

kovmasıyla sonuçlanıyor ve 2 Eylül 1945'de HO Şİ MİN'H tüm dünyaya Vietnam'ın bağımsızlığını ve VIETNAM DEMOKRATİK CUMHURİYETİ'nin kuruluşunu ilan ediyordu.

Ama Vietnam Halkına bu zaferlerinin meyvalarını toplama fırsatı verilmedi. Bu defa Fransız emperyalistleri ülkeyi kendi egemenlikleri altına almak için harekete geçtiler. Vietnam halkı kahramanca savaşa, bıraktığı yerden devam etti. Fransız ordularını bozguna uğrattı. Vietnam Halk Ordusu *Vo Nguyen Giap*'ın kumandasında Fransız ordusuna *Dien Bien Fu*'da kesin tarbeyi indirdi ve 1954 Cenevre anlaşması bu yenilgiyi tescil ederek, Vietnam sorununun, Vietnam halkının ulusal haklarına saygı, ülkenin bağımsızlığı birliği ve toprak bütünlüğü ilkelerine dayanılarak çözümlenmesi gerektiğini ilan etti.

Ne var ki Cenevre Anlaşması ABD emperyalizmi tarafından ihlal edildi. Ülkenin güneyi işgal edilerek, bir kukla hükümet yönetiminde büyük bir emperyalist üs haline getirildi. Böylece Vietnam, Japon ve Fransız emperyalistlerinden sonra şimdi de Amerikan emperyalizminin ve militarizminin çizmeleri tarafından çğneniyordu.

Vietnam halkı, buna, kuzeyde; zaferin pekiştirilmesiyle, sosyalizme geçmeye hazırlanan yeni bir toplumun temellerini atarak ve burada tüm Vietnam halkının devrimci mücadelesine kaynak olacak sağlam mevziler kurarak; güneyde ise, *Güney Vietnam Ulusal Kurtuluş Cephesi*'ni oluşturarak, kitleleri yeni sömürgeciliğe karşı örgütleyerek cevap verdi.

Emperyalizm ülkedeki durumunu korumak için elinden geleni yaptı. Savaşı bütün Hindicini'ye yaydı. Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'ne insanlık tarihinin en korkunç silahlarıyla en hunhar hücumlarını yöneltti. Fakat ne yarım milyonu aşan ABD ordusu, ne Vietnam'a atılan milyonlarca ton bomba, ve napalm v.b. gibi kitle imha araçları, ne de 150 milyar dolar tutan harcamalar özgürlükleri için çarpışan Vietnamlıları yenmeye

Başkan Ho Şi Minh, Hanoi'de 2 Eylül 1945'de Vietnam'ın bağımsızlığını ve Vietnam Demokratik Cumhuriyetinin kuruluşunu ilan ederken.

TSİP'İN KUTLAMA MESAJI

Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti
Halk Meclisi Presidyumu

Vietnam topraklarının merkezi bir sosyalist devlet çerçevesinde bütünleştirilmesi ve tüm Vietnam halkının sosyalizm bayrağı altında, Vietnam Emekçi Partisi önderliğinde birleşmesi Türkiye işçi sınıfı ve emekçi kitleleri arasında coşkunlukla karşılanmıştır.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına, Vietnam Sosyalist Cumhuriyetini kutlar, bütün ülkede sosyalist kuruluşun geliştirilmesi görevinde ve barış, demokrasi, bağımsızlık, toplumsal ilerleme ve sosyalizm doğrultusundaki mücadelesinde yürekten başarılar dilerim.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi
Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz

Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Kutlu Olsun

Kuzey ve Güney Vietnam'ın birleşmesi ve tüm Vietnam halkının tek bir merkezi devlete kavuşması yolundaki çalışmalar bitirilmiş ve Vietnam işçi sınıfının partisi olan **Vietnam Emekçi Partisi** öncülüğündeki sosyalist devlet tüm ülke topraklarını bütünleştirmiştir.

Yeni kurulan Devlet, VIETNAM SOSYALİST CUMHURİYETİ adını almış. Fransızlara karşı verilen kurtuluş savaşı yıllarındanberi yaygınlaşan ASKERLER İLERİ marşı, Vietnam Halkının Ulusal Marşı olarak kabul edilmiş ve ortasında sarı bir yıldız bulunan Kızıl Bayrak, Vietnam Sosyalist Cumhuriyetinin bayrağı olarak kabul edilmiştir. (Bilindiği gibi bu bayrak eski Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'nin — Kuzey Vietnam'ın — bayrağı idi. Güney Vietnam Geçici Devrim Hükümetinin ve Güney Vietnamlı savaşıların — Vietkongların — bayrağı ise kırmızı-mavi yatay parçalı zemin ortasındaki bir sarı yıldızdan ibaretti.) Böylece ülkenin Güney kesiminin de düşmandan kurtarılmasından sonra geçen 14 ay içinde yapılan ülke yönetimini birleştirme çalışmaları sona ermiş, işçi sınıfı öncülüğündeki merkezi devlet kurulmuş, seçmen kitlelerinin yüzde yüze yakın çoğunluğunun katıldığı bir seçimle oluşan HALK MECLİSİ göreve başlamış ve yeni anayasa hazırlanmıştır.

Yukarıdaki kararlar Vietnam'ın Kuzey ve Güney bölgesinde yaşayan tüm halkın seçtiği Halk Meclisi'nin son tarihi toplantısında alınmıştır. Halk Meclisi'nin aldığı bu son kararlar dizisi arasında yeni cumhuriyetin başkentinin HANOİ olması, Saygon'un adının ise HO Şİ MİN'H olarak **resmen** değiştirilmesi vardı.

Emperyalizmin saldırgan ve istilacı güçleri tarafından ikiye bölünen Vietnam uzun ve kahırlı mücadelelerden sonra toprak bütünlüğüne kavuşmuş ve tüm ülkeyi kucaklayan sosyalist devletini kurmuştur.

Dünyanın tüm sosyalist ve diğer anti-emperyalist güçleri VIETNAM SOSYALİST CUMHURİYETİNİ, dünya halklarının topyekün barış, demokrasi, ulusal bağımsızlık, toplumsal ilerleme ve sosyalizm mücadelesi doğrultusunda coşkunlukla kutluyorlar.

kâfi gelmedi.

Özgürlük ve bağımsızlıklarını savunmak için Vietnamlı yurtseverler üç cephede birden, askeri, politik ve diplomatik alanlarda savaştılar. Vietnam Demokratik Cumhuriyeti kendini vahşi hava saldırılarına karşı savunurken, Güney Vietnam Kurtuluş kuvvetleri emperyalizmin ve işbirlikçilerin ordularına kesin darbeler indirdi. Onların kahramanca mücadeleleri bütün dünyada derin bir sempati uyandırdı. Vietnam probleminin halli için emperyalizm masa başına oturmaya mecbur bırakıldı. Paris'te 1968'de başlatılan görüşmelere katılan Vietnam Demokratik Cumhuriyeti ve *Güney Vietnam Geçici Devrim Hükümeti* temsilcileri baştan itibaren diplomatik inisiyatifi ellerinde tutmayı başardı.

Bütün mücadele araçlarının ve biçimlerinin ustaca kullanılması ve Vietnam Halkının kahramanlığı, ABD emperyalizmini dize getirmişti artık. 1973 şubatında Vietnam'daki savaşa son veren anlaşma Paris'te imzalandı.

Güney Vietnam'da seçimlerin yapılmasını öngören Paris anlaşması, Kukla rejim için bir ölüm fermanıydı. Bir avuç işbirlikçiden başka dayacakları hiçbir güç yoktu Güney Vi-

etnam'da... Efendilerinden aldıkları cesaretle, Paris anlaşmasını uygulamaya yanaşmadı işbirlikçiler. Bunun yerine Güney Vietnam Geçici Devrim Hükümetinin kontrolü altındaki toprakları askeri yöntemlerle ele geçir-

Vietnamlı Komünistler Fransızlara karşı 1950'de gerilla taktiğinden konvansiyonel savaşa geçtiklerinde Ho Şi Minh ve başyardımcısı Giap savaş planlarını tartışırken.

meye kalkıştılar. Bu kukla rejimin sonunu yakınlaştırmaktan başka bir netice veremezdi. Nitekim vermedi de. Vietnamlı yurtseverlerin haklı davaları zafere ulaştı.

KURULUŞUNUN 200. YILINDA ABD

Amerika Birleşik Devletleri bu yıl kuruluşunun 200. yılını kutluyor... Aylar öncesinden yapılan hazırlıklar 4 Temmuz'da Parlak kutlama törenlerine ulaştı... Ve Amerikalılar, ABD'nin kuruluşunun 200. yıldönümünü kutluyorlar...

Amerika Birleşik Devletleri nereden çıkmış nereye gelmiştir? 200'ü yıldönümünün en önemli sorusu Amerikan halkı için bu olmalıdır?.

AMERİKA HALKI KURTULUŞUNU BAĞIMSIZLIK SAVAŞI İLE ELDE ETTİ:

Amerikan halkı kendi ulusal kurtuluşunu, İngilizlere karşı verdiği bağımsızlık savaşı ile elde etmiştir. Ve 200 yıl önce 4 Temmuz 1776'da —başlangıçta 13 eyaletten oluşan— Bağımsız bir devlet kurulmuştur. Böylece ABD dünya'da kolonyalizme karşı verilen ilk silahlı kurtuluş savaşı ile kurulmuş bir devlet kimliğini kazanmıştır.

Bu nedenle 4 Temmuz 1776 dünya tarihinde ilerici bir tarihtir. Amerikan halkının bağımsızlık mücadelesi başlangıçta Avrupa'da derin yankılar yapmış, özellikle Fransız Burjuva Devrimci hareketinin hızlanmasında teşvik edici bir etki yaratmıştır. Gene Amerika Birleşik Devletleri'nin kuruluşunda getirdiği Anayasa, burjuva demokrasisinin ileri bir örneğini oluşturuyor ve başlangıçta halkın desteğini alacak demokratik bir sistemi öngören ilkeler içeriyordu. Özellikle Burjuva Devrimleri çağında, Amerikan Demokrasisi o günün koşullarına göre ileri bir demokrasiyi temsil etmekteydi. Daha sonra işçi sınıfı biliminin kurucuları Marx ve Engels de, ABD'deki demokrasiyi Avrupa burjuva demokrasilerine nazaran ilerici ve demokratik niteliğini işaret ediyorlardı.

1776'da kurulan bu demokratik devlet giderek Kuzey Amerika kıtasında yayılmağa başladı. Ama başlangıçta barındırdığı bazı halkı ve demokratik ilkelerinden uzaklaşma, —burjuvazinin ülkede güçlenmesine paralel olarak— adım adım gerçekleştirildi.

Bir yandan büyük toprak sahiplerinin hakimiyeti, öte yandan zenci köle sistemi Amerikan demokrasisinin yüzkarası idi. Daha sonra özellikle Kuzeyde güçlü bulunan ve zamanın koşullarına göre izafi ilerici bir kimlik taşıyan sanayi burjuvazisi ile güneyde köle çalıştıran tarım burjuvazisi ve ticaret burjuvazisi arasındaki mücadele, köleliğin kaldırılması gibi somut bir maddede düğümlendi. Hızla gelişen sanayi burjuvazisi, ucuz işgücü temin edebilmek için zenci kölelerin özgürleşmesini, onlara birtakım haklar verilmesini öngörüyordu. Toprak sahipleri ise sanayi sektörünün ihtiyacı olan bu işgücünü köle statüsünde kendi elinde tutmak, onların proleterleşmesini önlemek için kölelik statüsünün sürmesini istiyordu. Bu neden yüzünden, 1860 yılında çıkan ve dört yıl süren iç savaş, sanayi burjuvazisinin, Kuzey'in galibiyeti ile bitti. Sanayi burjuvazisi kendi subjektif amaçları ne olursa ol-

sun, toplumdaki zenci köleliğin kalkması ve zencilerin demokratik yurttaşlık haklarının hiç değilse yasal planda sağlanması için etkin bir rol oynamıştı. Bu mücadelede sanayi burjuvazisinin ünlü siyasal lideri ve belli insan haklarının savunucusu Abraham Lincoln idi.

Ne var ki, sanayi burjuvazisinin zaferini ve bu zaferi izleyen atımlı gelişimini tekelleşme süreci izledi. 1870'lerde dünya kapitalizmi tekelleşirken, şüphesiz ki Amerikan kapitalizmi de bu sürecin dışında değildi. Böylece ABD burjuvazisinin son izafi ilerici eğilimini iç savaş ve zenci hakları konusunda görmekteyiz. Bundan sonra Avrupa'da gelişen işçi sınıfı hareketlerine paralel olarak Amerika'da da büyük bir işçi sınıfı mücadelesi güçlendi. Amerikan işçi sınıfı başlangıçta 1ci Enternasyonal içindeki en aktif ulusal müfrezelerden birisi idi. İşçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki mücadele Amerika'da gerçekten büyük ve kanlı olmuştur. Bir yandan tekelleşen ABD burjuvazisi, öte yandan işçi sınıfının mücadelesini büyük şiddet yoluyla ezmiştir. 1886'da Şikago'da başlayan büyük işçi hareketi, artık tümüyle gericileşmiş olan Amerikan burjuvazisinin kanlı terörüne en iyi örneklerden birisidir.

EMPERYALİST AMERİKA

Tekelleşen Amerikan burjuvazisi tekelci kapitalizmin ilkelerine uygun olarak dışarı doğru yayılmağa başladı. Bu yayılma özellikle 19cu yüzyılın sonlarına doğru belirgin bir hal aldı.

20. yüzyılın başında ABD artık tamamen saldırgan, kanlı ve —gelecekte güçlenmeye namzet— emperyalist bir ülke haline gelmişti.

Birinci ve İkinci Emperyalist paylaşım savaşları (Dünya Savaşları) sonucunda bugün Amerika Birleşik Devletleri emperyalizmin ve tüm dünya gericiliğinin lideri olan kanlı, kurduran, zalim ve istilacı bir devlettir. Gene ABD burjuvazisi tekelci aşama öncesinde Avrupa gibi sömürgelere sahip olmadığından sermaye ihracı konusunda ve bugünkü yeni sömürgecilik konusunda geçmişten bu yana önemli çabalar göstermiş, bu konuda yayılmacılığın askeri olan ve olmayan sayısız gelişkin tekniklerini, yöntemlerini getirmiştir.

Hem emperyalist militarizmin, hem de yeni sömürgeciliğin baş mimarı ve bugünkü lideri Amerika Birleşik Devletleridir. Bu niteliğine bağlı olarak, ABD:

● Dünyada her türlü sömürücü- lüğün ve gericiliğin başını çeken birinci halkadır.

● Her türlü gerici rejimin kışkırtıcısı, koruyucusu ve tertipçisidir.

● Dünya barışının baş düşmanıdır.

● Dünyada işçi sınıfının ve tüm emekçi halklarının n önde gelen zalim düşmanıdır.

Bu nitelikleriyle Dünya sosyalist sisteminin başını çektiği Dünya Devrimci sürecinin karşısındaki en büyük engel Amerikan emperyalizmidir.

Amerikan emperyalizminin en önemli özelliklerinden birisi de tekelci kapitalizmin tekelci devlet kapitalizmine dönüşme yolunda en önemli adımları atmış emperyalist burjuvaziye sahip olmasıdır. Bugün eğer ABD en güçlü emperyalist ülke ise, tekelci devlet kapitalizminde en gelişkin olmasının ve ekonomisini militarizmi en fazla dayandıran ülke olmasının bunda büyük rolü vardır.

BAŞKA ULUSLARI EZEN BİR ULUS ÖZGÜR OLAMAZ:

Amerikan emperyalizmi konusunda çok şeyler yazıldı çizildi. Bilinen gerçekleri burada tekrarlamağa gerek yok. Burada özellikle şu noktayı belirtmek istiyoruz. Bugünlerde Kutlanmakta olan ABD'nin 200'ü kuruluş ve bağımsızlık yıldönümü, Amerikan ulusunun bayramı değildir artık... 4 Temmuz'lar ilerici ve sembolik niteliğini günümüzden çok önce yitirmiştir. Artık 4 Temmuz'lar Amerikan ulusunun —bu ulusun büyük çoğunluğunu oluşturan emekçi yığınların— değil, doğrudan doğruya Amerikan emperyalist burjuvazisinin, yani finans oligarşi ve onunla bütünleşmiş gerici Amerikan çevrelerinin, büyük bürokratlarının, generallerinin, politikacılarının bayramıdır. Amerikan ulusu bundan 200 yıl önce ve özgürlüğüne kavuşmuştu. Fakat bugün Amerikan ulusu özgür değildir. Çünkü, başka ulusları ezen bir ulus özgür olamaz. Çünkü eğer bir ulus, ezen ulus durumunda ise, mutlaka bu durum o ulusun bir sömürü ve baskı düzeninde yaşadığını gösterir. Çünkü ezen ulusun ezici gücü, bizzat o ulusu da ezen bir avuç burjuva ve diğer sömürücüdür, onların uşakları ve yarıdakçlarıdır.

Gerçekten de Amerikan ulusu özgür değildir. Amerikan ulusunun on milyonlarca üyesini oluşturan işçi sınıfı özgür değildir. Tekellerin, ABD emperyalist burjuvazisinin ücretli kölesi, gangster sarı sendikacıların oyunağı ve burjuva propagandasının beyin yıkama operasyonunun tutsağıdır. 110 yıl önce sivil haklarını elde etmiş bulunan Amerikalı on milyonlarca zenci, gerçekte ağır bir ırkçılığın baskısı altındadır. On milyonlarca zenci açlık ve sefaletin pençesindedir. Yüzbinlerce zenci genç, bugün lumpen ordularının saflarındadır. Amerika'daki zenci hak ve özgürlükleri sadece kâğıt üzerindedir. Beyaz ve zenci eşitliği tozlu raflarda dizili Amerikan hukuk kitaplarında kalmıştır.

Gene on milyonlarca Amerikan küçük burjuvazisi tekelci devlet kapitalizminin her yönden baskısı, şartlandırması altında, emperyalist kapitalizmin tüketim toplumunun çarklarının dişlileri arasında övütülmektedir.

Bugün özellikle Amerikan toplumu kokuşmuş, çürümüş bir düzenin en belirgin kurbanları arasındadır. On milyonlarca Amerikan genci uyuşturucu madde müptelasıdır. Şimdiki düzen onlara birşey vaatmemektedir. Bunalan, çıkış yolu bulamayan, işçi sınıfının bilimini,

sosyalist öğretiyi, kavrayamayan, onun rehberliğine giremeyen on milyonlarca Amerikan genci, üniversite öğrencisi başkaldırısını örgütleyemekte, uyuşturucu maddenin, çeşitli sapıklıkların kurbanı olarak yokolup gitmektedir.

Gene milyonlarca Amerikan emekçisi ve genci ABD emperyalizminin, bir avuç emperyalist tekelin çıkarları uğruna dünyanın orasında burasında halkların kurtuluşuna karşı asker olarak görevlendirilmektedir. Sadece Vietnam ve tüm ve Hindicini kurtuluş savaşlarında ölen Amerikalıların sayısı 500 binden fazladır.

Amerikan toplumunda özgürlük yoktur. İnsanlar güçlü bir beyin yıkama mekanizmasının çarkları arasında ve tekelci devletin ağır polis baskısı altındadır. Siyasal demokrasi, ancak Cumhuriyetçiler ve Demokratlar adını alan iki tekelci burjuva partisinin tahtravalli oyunundan öteye gidememektedir. Tekelci finans oligarşisi tekelci devlet kapitalizminin ve siyasi hayatın, eğitim ve kültür hayatının ve işçilerin sendikal hareketinin bütün köşe başlarını tutmuştur.

Bu nedenle Amerika'daki siyasi özgürlükler sözdendir, göstermeliktir. CIA ve FBI gibi gizli servisler ve diğer polis örgütleri toplum üzerinde ağır bir denetim kurmuşlardır. Amerikan tekelci devlet kapitalizminin devleti, —aynı zamanda siyasi gücü ve baskısı giderek artan— polis yöntemleriyle işletilmektedir.

Evet, başka ulusları ezen bir ulus özgür olamaz... Ve Amerikan ulusu da özgür değildir. Bu nedenle, ABD'nin 4 Temmuz bayramını, bu devletin kuruluşunun 200'ü yıldönümünü kutlamıyoruz. Çünkü bu bayram ancak dünya gericiliğinin, sömürücülüğünün, sömürgecilik ve yeni sömürgeciliğinin, ırkçılığının başı Amerikan emperyalist burjuvazisinin bayramıdır.

Ve Amerikan emperyalizmi gözle görülen şekilde, dünya devrimci süreci karşısında çöküşe doğru gitmektedir. Bugün sadece COMECON ülkeleri dünyanın toplam sanayi çıktısının üçte birini yaratmaktadır. Bu oran ABD ve AET emperyalizminin yıllık toplam çıktısından daha fazladır. Sosyalist sistemin ekonomik gücüne bağlı olarak teknolojik, siyasi, kültürel ve askeri gücü de ABD emperyalizmini aşmıştır. Öte yandan uluslararası, işçi sınıfı hareketi giderek gelişmektedir... Büyük Ekim Devrimi ile başlayan ulusal kurtuluş hareketi, İkinci Dünya Savaşı sonrasında yeni bir ivme kazanmıştır ve sosyalist sistemin desteğini alarak emperyalizme ağır darbeler indirmektedir. Amerikan emperyalizminin, kendi kaçınılmaz akıbetine doğru bu gidişi, dünya halklarının başta sosyalist sistem olmak üzere yükselişinin bir ürünüdür.

Dünyanın tüm sosyalistler ve anti-emperyalist güçleri bugünkü Amerika Birleşik Devletlerini değil; yarın, günün birinde mutlaka kurulacak olan Amerikan işçi sınıfı devletinin kuruluşunun, dünyadaki yeni sosyal düzenin, SOSYALİZM'in bu nihai zaferini kutlayacaklardır.

işçi Sınıfının Uluslararası Birliği

Dünya Devrimci Süreci konusundaki uzun yazı serimizin Uluslararası İşçi Sınıfı Hareketi'ne ayırdığımız bölümde, işçi sınıfı birliği, işçi sınıfının birlik mücadelesi ve ilkeleri, bu konudaki taktikleri, sosyal demokrasi karşısındaki tutumu konularını genel ve ilkesel planda inceledik. KİTLE'nin sınırları içinde sadece önemli ana çizgileriyle ele aldığımız bu konuyu daha derin tarihsel ve teorik kökenleriyle ileride ayrıntılı olarak çeşitli muhteva ve biçimlerde inceleyeceğiz. Şimdi, yazı serimizin bu bölümünde işçi sınıfının uluslararası birliği ve işçi sınıfı enternasyonalizmi konusunu yeniden işlemek istiyoruz. Daha önce çeşitli boyutlarıyla irdelediğimiz işçi sınıfı enternasyonalizmi hâlen hem uluslararası komünist ve işçi sınıfı hareketinde, hem de emperyalist - kapitalist dünyadaki çeşitli basın, yayın, siyaset ve düşünce çevrelerinde sık sık tartışılan en aktüel konulardan birisidir. Özellikle bazı güney Avrupa Komünist Partilerinin ve bu arada Yugoslavya ve Romanya komünist partilerinin enternasyonalizm konusunda getirdikleri değişik görüşler, yorumlar batı kapitalist dünyasını yakından ilgilendiren bir toplumsal fenomendir. Ayrıca Avrupa Komünist Partileri Konferansının hazırlıkları süresince hem sosyalist hem de kapitalist dünya kamu oyu konuya daha büyük önem vermiştir. Geçtiğimiz hafta içinde yapılan bu konferans konunun gücüllüğünü arttırdı. Bu nedenle günümüz dünyasının en çok tartışılan siyasî ve ideolojik konularından birisi olan işçi sınıfı enternasyonalizmi üzerine sosyalist teori ve politika merkezlerinin görüşlerini, yaklaşımını ve soruların çözümündeki ilkelerin bilimsel bir etüt olarak özetleyip yayınlamanın tartışmaları daha iyi yansıtacağını düşündük.

ÖNEMLİ ULUSLARARASI TERİMLER

Konuya girmeden önce günümüz sosyalist siyaset literatüründe yaygınca kullanılan bazı terimlerin hangi siyasî ve düşünsel kavramlara tekabül ettiğini de kısaca açıklamamız gerekiyor.

Uluslararası İşçi Sınıfı Hareketi: Kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı hareketini ifade eder. Bu terim tek başına kullanıldığında, dünya devrimci sürecinin üç bileşeninden birisini temsilen sadece kapitalist ülkelerin, özellikle ileri kapitalist ülkelerin, işçi sınıfı hareketini anlamak gerekir. Bu işçi sınıfı hareketi içinde komünist, sosyalist, sağ sosyal demokrat ve diğer siyasî eğilimlerden olan tüm işçi grupları, yani bir bütün olarak kapitalist ülkeler proletaryası kastedilir. Bu bakımdan uluslararası işçi sınıfı hareketi denildiği zaman bu ülkelerde tüm olarak işçi sınıfı hareketini, onun verdiği mücadeleyi anlamak gerekir. Şüphesiz ki uluslararası işçi sınıfı hareketinde, işçi sınıfının bağımsız siyasetini ve ideolojisini, bağımsız sınıf güçlerini işçi

sınıfı partileri temsil eder. Ama işçi sınıfı ve onun hareketi sadece komünist hareketten ibaret değildir. Diğer siyasî eğilimleri taşıyan bütün işçiler bir sınıf olarak işçi hareketinin kapsamı içindedirler. Bu nedenle işçi sınıfının birliği dediğimiz zaman işçi sınıfı partilerinin sol veya sağ sosyal demokratlarla ilişkileri konusu bu kavramın kapsamı içinde yer alır.

Uluslararası Komünist Hareket: Bu terim dünya siyasî literatüründe Marksist-Leninist partiler bütünlüğünü ifade eder. Dolayısıyla uluslararası komünist hareket deyimi hem sosyalist ülkelerdeki, hem kapitalist ülkelerdeki, hem de ulusal kurtuluş hareketi içinde yer alan ve Marksist-Leninist ideolojiyle ve proletarya enternasyonalizmi ile donanmış Komünist ve İşçi Partilerinin temsil ettiği dünya siyasî akımını temsil etmektedir. **Dünya Komünist Hareketi** terimi de aynı anlama gelen özdeş bir kullanıma sahiptir.

Uluslararası Komünist ve İşçi Sınıfı Hareketi: Siyasî literatürde en sık kullanılan bu terim ise hem dünyadaki (sosyalist olsun olmasın), bütün ülkelerdeki uluslararası komünist hareketi hem de gene bütün dünyadaki işçi sınıfı hareketini kapsar. Dolayısıyla bu terimin kapsamı yukarıda verdiğimiz iki terimden daha geniştir. Tek başına uluslararası komünist hareket deyimi dünya üzerindeki uluslararası komünist akımı temsil ederken, uluslararası işçi sınıfı hareketi terimi ise sadece kapitalist ülkelerdeki komünist olsun olmasının bütünsel işçi hareketini dile getirirken, uluslararası komünist ve işçi sınıfı hareketi terimi ise hem sosyalist hem kapitalist ülkelerdeki hem de ulusal kurtuluş sürecindeki ülkelerdeki komünist hareket ile komünist olmayan işçi sınıfı hareketi kavramını bir bütün olarak kapsar. Bu nedenle uluslararası komünist ve işçi sınıfı hareketi denildiği zaman bu hareket içinde komünist olmayan işçi hareketlerinin yani Marksizm - Leninizmi benimsememiş, ideolojik ve politik bakımdan henüz burjuvaziden, bağımsızlaşmamış işçi yığınlarının mücadelesini de bu terim kapsamında görmek gerekir.

Dünya işçi sınıfı hareketi: Daha az yaygınlığı olan bu terim bütün dünyadaki işçi sınıfı hareketini ifade etmek için kullanılır, böylece hem sosyalist ülkelerde, hem kapitalist ülkelerde, hem de az gelişmiş ülkelerdeki işçi hareketini kapsar. Bu deyimi kullanırken dikkatli olmak gerekir, çünkü Troçkistlerin dünya devrimi kavramı ile komünistlerin dünya proletarya (sosyalist) devrimi kavramları aynı değildir. «Dünya İşçi Sınıfı» (proletaryası) ve «dünya işçi sınıfı hareketi» kavramlarının Troçkizm'den olan ideolojik ve politik farkının bilincinde olunmalıdır.

Dünya Devrimci Hareketi: Bu terim de dünya devrimci sürecinin üç bileşenini sosyalist sistemi, uluslararası işçi sınıfı hareketini ve ulusal kurtuluş hareketini bütünsel olarak ifade eden genel bir kavramdır.

Şüphesiz ki, yukarıda kısaca açıkladığımız siyasî terimler temsil ettiği kavramlar arasında diyalektik — ve sınıfsal bakımdan organik — bağ vardır. Ama bu terimlerin teker teker hangi kavramları ifade ettiklerini, hangi hareketleri temsilen nerelerde kullanıldıklarını doğru bilmek gerekir.

PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİN TEORİK TEMELİ

Bütün ülkelerin emekçilerinin ortak durumunun ve çıkarlarının bir ifadesi olan proletarya enternasyonalizmi hem geçmişte hem de günümüzde Marksist-Leninistlerin teorik ve pratik çalışmalarının yönlendirici bir ilkesi olmuştur, olmaktadır... İşçi sınıfı hareketinde ulusal ve uluslararası görevler arasındaki ilişkiler sorunun doğru bir çözümü için yönlendirici ve güvenilir bir kılavuzdur. Proletarya enternasyonalizminden herhangi bir sapma uluslararası devrimci hareket içindeki bir zayıflamaya, milliyetçi ve ayrılıkçı, özsel eğilimlerin başlangıcına yol açar.

«Bir tane, sadece bir tane çeşidi vardır; bu da, kendi ülkesi ve devrimci mücadelenin gelişmek ve istisnasız olarak başarıya ulaşmak ve istisnasız olarak başarıya ulaşmak için sadece bu çizgiyi (propaganda yardımıyla) desteklemek.»

Marx Birinci Enternasyonal'in Açılış Çağrısında, Avrupa işçi sınıfı hareketinin başlangıç aşamalarını özetlerken şöyle diyordu: «Geçmiş deney, bütün ülkelerin işçileri arasında bulunması ve kurtuluş mücadelelerinde onları birbirine sımsıkı bağlaması gereken kardeşlik bağının önemsenmemesinin, nasıl da, onların ayrı ayrı çabalarının ortak yenilgisiyle cezalandırıldığını göstermiştir.» (Karl Marx ve F. Engels, Seçilmiş Eserler, Cilt 2, Moskova, 1969 sf. 17) (J. Duclos, Birinci Enternasyonal, Öncü K., İstanbul 1969, sf. 29).

Emekçilerin uluslararası dayanışmasının ilkeleri ve görüşleri teorik bakımdan Marx ve Engels tarafından konmuş ve yeni çağda dünya proletaryasının birliği için güçlü bir mücadele veren Lenin tarafından yaratıcı olarak geliştirilmiştir.

Lenin işçi sınıfının uluslararası dayanışmasını zaferin bir şartı görüyor ve enternasyonalizmin ne anlama geldiğini açık bir şekilde şöyle vurguluyordu:

«Bir tane, sadece bir tane, gerçek enternasyonalizm çeşidi vardır; bu da, kendi ülkesindeki devrimci hareketin ve devrimci mücadelenin gelişmesi için tüm yüreğiyle çalışmak ve istisnasız olarak her ülkede bu mücadeleyi ve sadece bu çizgiyi (propagandayla, sempatiyle ve maddi yardımla) desteklemek.»

ve Proletarya Enternasyonalizmi - I

(Lenin, *Bütün Eserleri*, C. 24, sf. 75).

Ulusal ve uluslararası çıkarlar arasında varolan ve göze çarpan kararlı denge ancak toplumun tarihsel gelişiminin geniş perspektivinde tam olarak anlaşılabilir, çünkü enternasyonalizmin kökenleri dünya çapındaki sosyo-ekonomik ve politik süreçlerinde yatmaktadır. Zaten bilimsel komünizmin kurucuları da sosyal gelişimle ilgili doktrinlerinde sorunu böyle formüle etmişler ve çözmüşlerdir. Bu öğretinin kurucuları evrensel kategoriden — toplumsallıktan — yola çıkıp belli bir tarihsel toplum tipinde veya toplumsal formasyonda sorunu genel olarak ele almışlar, buradan özetle — ulusallığa — gelerek tek bir ülkeyi ve ulusu incelemişler, yani evrensel (genel) ile özel'i, bir başka deyimle sosyal ve ulusal kategorileri kendi diyalektik ilişkileri içinde irdelemişlerdir.

19. yüzyılın ortalarında burjuva toplumunu inceleyen Marx ve Engels, kapitalizmde evrensel bakımdan toplumsallık ile özgül bakımdan ulusallık arasındaki, yani genel (sosyal) ile özel (ulusal) arasındaki kategorik çelişkinin, öz bakımından, ancak ulusal ayırımların gözönüne alınmaması ve tüm ileri ülke-

ne, gerçek enternasyonalizm kesindeki devrimci hareketin işmesi için tüm yüreğiyle çarler ülkede bu mücadeleyi ve dayla, sempatiyle ve maddi Lenin

ler için ortak bir toplumsal gelişim düzeyinin haz olarak seçilmesi ile tam olarak çözülebileceğini belirtmişlerdi. Marx ve Engels buradan mantıklı olarak şu hipoteze vardılar: Sosyalist devrim ileri kapitalist ülkelerin hepsinde veya çoğunda aynı anda kapitalizmi yıkacaktır.

Bu önerme (kaziye) kapitalizmin yükseliş döneminde, (rekabetçi çağında), tarihsel bakımdan doğru olarak geçerlilik taşımış, fakat dünya kapitalist sisteminin aşırı eşitsiz gelişiminin yer aldığı emperyalizm çağında teorik ve pratik önemini yitirmiştir. Gerçekten de tekelleri kapitalizm öncesinde tüm ileri kapitalist ülkelerde işçi sınıfının kapitalizme karşı mücadelesi ortak bir düzey ve gelişkinlik taşıyordu, bu ileri kapitalist ülkelerde işçi sınıfının sosyal devrimi gündemdediydi. Fakat kapitalizmin eşitsiz gelişiminin emperyalist aşamada vardığı nokta ve emperyalizmin dünyadaki konumu, bambaşka dünya koşulları getirmişti.

LENİN'İN KONUYA YAKLAŞIMI

İşte incelemesine bu noktadan başlayan Lenin, kapitalizmde ulusal gelişmesinin doğası hakkında Marx ve Engels'in getirdikleri görüşleri geliştirip, bütün-

ledi. Lenin «**bu ulusallıkların doğuşu, burjuva bağlarının doğuşundan başka birşey değildir**» diyordu. (Cilt I, sf. 155). Kapitalizmde sosyal ve ulusal gelişimin birlikteliğinin önemli bir yeri vardı. Sosyal sınıf faktörü, bu sürecin maddesini ve içeriğini meydana getirmekteydi, ulusal faktör ise bu sosyal faktöre (sınıf faktörüne) — her ülkenin kendi koşullarına uygun olarak — biçim veriyor, özgüllükler kazandırıyor. Lenin hiç kuşkusuz sosyal sınıf faktörünü belirleyici ve kesin etken, ulusal faktörü ise yan ve ikincil etken olarak kabul etmekteydi.

Lenin kapitalist çağda ulusal ilişkilerin gelişimini incelerken, — daha önce de yazdığımız gibi — bu gelişimde birbiriyle ilişkili iki ana eğilim tesbit etmişti: bunlardan birisi toplumun (kapitalizm altında burjuva toplumunun) ulusal pekişimi, diğeri ise tamamen buna zıt olarak insanların toplumsal hayatının uluslararasılaşması. Birbirine zıt olan fakat kapitalizmin doğasına uygun olarak bir diyalektik bütünlük taşıyan bu eki eğilim için Lenin «**Her iki eğilim de kapitalizmin evrensel yasasıdır,**» diyordu. (Cilt 20, sf. 27).

Sorun, kapitalizmin bu yasası ışığında incelendiğinde görülür ki, kapitalizmdeki sosyal ile ulusal arasındaki ilişki her iki eğilimin gelişiminde bulunan çelişkinin açığa çıkmasıdır, ve her iki durumda da sadece çelişki sadece göreceli ve kısmi olarak çözülebilir.

Kapitalizmin objektif gelişimi, kendi tarihsel gelişiminin ilk aşamasında belirlendiği gibi çokmerkezlidir. Şu veya bu ülkedeki güçlü ve gelişkin sermaye dünya kapitalist sisteminde etkin bir rol oynayabilir. Böylece şu veya bu tekelin istekleri, diğer ulusal sermayelerin istekleriyle çatışır. Şu veya bu ülkede kapitalizmin egemenlik ve üstünlük peşinde koşması, çeşitli somut tarihsel koşullara göre değişen oranlarda, ekonomik ve siyasî çelişkilerin derinleşmesi şeklinde kendisini gösterir. Böylece kapitalizm bir yandan iç pazarı bütünleştirmek için ulusal bir eğilim gösterir ve sermayenin ulusal düzeyde bütünleşmesini, merkezleşmesini sağlar. İşte bir ülkede ulusal düzeyde bütünleşmiş veya aralarında çeşitli ilişkilerle bir tekeller topluluğu olan büyük sermayenin diğer ulusal sermayeler ve ulusal bütünlükler üzerindeki baskısı veya her ulusun büyük sermayesinin üstünlük uğruna diğer ileri kapitalist ulusların büyük sermayesi ile çatışması kapitalist düzendeki «uluslaşma» eğilimidir.

Ama kapitalizm egemenliği altındaki diğer eğilim, bununla çelişen uluslararasılaşma eğilimidir. Lenin bu uluslararasılaşma eğiliminin de değişik ve çelişik şekillerde kendisini gösterdiğini söyler. Ulusların emperyalist «entegrasyonu» «efendi-hizmetçi» ilişkileri temeli üzerinde gerçekleşir ve aslında kapitalist sömürü sisteminin güçlen-

mesini dünya üzerinde biraz daha yayılmasını ifade eder. Şüphesiz ki kapitalist sistemin de uluslararasılaşma eğilimi, teknolojik düzeyin geldiği zorunlu bir noktadır. Bilindiği gibi kapitalizmde varılmış olan üretici güçlerin gelişkinlik düzeyi, daha sosyalizm öncesinde, sosyal işbölümünü sadece ulusal planda geliştirmemiş, üretimin sosyal karakterini sadece tek tek ülkelerin sınırları içinde güçlendirmemiş; Aynı zamanda uluslararası planda da bu olgu meydana gelmişti, yani üretimin sosyal karakteri ve buna bağlı olarak sosyal işbölümü uluslararası bir kimlik kazanmıştı. İşte burjuva toplumunda, emperyalist kapitalizm (tekelleri burjuvazi) bu durumu daha fazla sömürüye alet etmek istemiş, dünyanın pek çok ulusu üzerinde, sömürüye dayanan ulusal baskı kurmuş, öte yandan her şeye rağmen ulusal büyük sermayeler sınırlarını aşmış uluslararası tekeller, ekonomik kuruluşlar oluşturmuştur. Sermayenin bu uluslararası karakteri, devlet çerçevesi içindeki sermayenin, bu sınırları aşmış, **uluslar üstü** tekelleri oligarşik kuruluşlar doğurmuştur. Örneğin Ortak Pazar, bu gibi uluslarüstü sermaye kuruluşları ve bütünleşmelerinin en gelişkin örneğidir. Fakat kapitalizmin doğasındaki antagonizma bu gibi emperyalist ekonomik kuruluşlarda da kendisini göstermekte ve bu bütünleşme içindeki sermaye grupları hem belli bir çıkar ortaklığında birleşmekte ve kendileri gibi bütünleşmiş diğer sermaye gruplarına karşı ortak mücadele etmektedirler, hem de bu ekonomik entegrasyonların içinde yer alan gruplar, kendi içlerinde, kendi aralarında kıyasıya bir üstünlük çekişmesindedirler. Bu, kapitalizmin kaçınılmaz doğası gereğidir.

Kapitalizmin emperyalist aşamasındaki sosyal ve ulusal antagonizmaları konusunda Lenin'in getirdiği tahlil toplumsal bakımdan evrensel ile ulusal bakımdan özel arasındaki çelişkinin çözümünün ne öz ne de biçim olarak **burjuva temeli üzerinde** (kapitalizm çerçevesinde) imkânsız olduğunu göstermiştir. Lenin buradan, sosyalizmin birkaç ülkede veya hatta tek ülkede zafere ulaşabileceği sonucunu çıkarmıştır.

Bu sonuç bize dünya tarihsel gelişiminin sosyal içeriği ile ulusal biçimi ve uluslararası karakterinin diyalektik birliğini verir. İşte bu çok önemli nokta, bütün ülkelerin emekçilerinin anti-kapitalist mücadelelerinin stratejik yöneliminde bir çıkış (başlangıç) noktasıdır. Ve sosyalist devrimler çağında devrimci sosyal pratik için büyük bir önem taşır.

Düzeltilme: Geçen sayımızda 8. ci sayfa, 1 ci sütündeki 5 ci paragraf «Son on yılın deneyleri...» olarak dizilmiştir. Aslı «Son on yılların» olacaktır ve bu terim II. Dünya Savaşından sonra sosyalizmin bir dünya sistemi haline gelmesinden bu yana geçen dönemini ifade etmektedir.

ŞAH'IN GİZLİ POLİSİ

SAVAK

«Kongremizde toplanan biz Sovyet Komünistleri, yurt dışındaki yoldaşlarımıza ve benzer düşünceli insanlara buradan militan selamlarımızı ve başarı dileklerini gönderiyoruz. Öncelikle ve özellikle, güç yeraltı koşullarında çalışan Komünistlere dayanışma sözlerimizle sesleniyoruz. Emekçilerin davası için mücadele eden, hayatlarını her gün tehlikeye atan, tüm güçlükleri göğüs gerektiren kendi ideallerine ve ödevlerine sadık kalan bütün savaşçıları selamlarız.»

L. Brejnev (25. ci. kongre raporu)

Geçtiğimiz Mayıs ayında İran'da anti-emperyalist ve anti-faşist eğilimli otuz yurtsever SAVAK'ın düzenlediği provokasyon saldırıları ile öldürüldü. Gene, iki yıl önce, Haziran 1974'te, Savak tarafından hapishanede katledilen İran TUDEH PARTİSİ Merkez Komitesi üyesi ve İran işçi sınıfının seçkin evladı PARVİZ HEKMATJU geçenlerde anıldı.

Bu vesileyle çağımızın, GESTAPO gibi, PİDE gibi, CIA gibi en kanlı en gaddar, en halk düşmanı örgütlerinden birisi olan SAVAK'ı ve onun zulmünü özetleyen bir yazıyı — bazı küçük eklemelerle — yayınıyoruz. KİTLE gazetesi İran'da — geçmişte ve günümüzde — özgürlük mücadelesi, ulusal ve sosyal kurtuluş mücadelesi verirken Şah despotizmi nedeniyle hayatlarını kaybeden, sakat kalan, zindanları dolduran veya Savak'ın zalim baskılarına rağmen en zor koşullarda siyasi çalışma yaparak, emekçi halkın devrimci - demokratik mücadelesinde yer almaktan korkmayan tüm İranlı devrimci ve yurtseverleri — başta İran halkının öncüleri olan işçi sınıfı sosyalistleri ve onların TUDEH Partisi olmak üzere — saygıyla ve dayanışma dilekleriyle anar.

KARŞI-DEVİRİMCİ BİR ŞİDDET ÖRGÜTÜ

Şah'ın gizli polisi olan SAVAK adını, Farsça'dan Sazemane Amniyat Va Ettelaate Keşvar (Devlet Güvenlik ve İstihbarat Örgütü) kelimelerinin başharflerinden alır. SAVAK ülke içinde sınırsız bir gücü, ülke dışında ise çok geniş imkânları olan ve şiddete dayanan bir hafiyecilik ve casusluk örgütüdür. Bu modern hafiyelik ve casusluk araçlarıyla donatılmış olup Amerikan CIA ve İsrail MOSSAD örgütleriyle direkt ve sürekli ilişki halindedir. Türkiye Dışişleri Bakanı Çağlayangil MİT'in de SAVAK, CIA ve MOSSAD'la birlikte çalıştığını açıklamıştır. Gerçekten de SAVAK'ın MİT ile de yakın işbirliği vardır.

Newsweek, 14 Ekim 1974 tarihli sayısında SAVAK ajanları için şunları yazıyordu: «Batılı casus şefleri onlara (SAVAK ajanlarına) Orta Doğu'da, özellikle Basra Körfezi, Mısır ve Lübnan'da gösterdikleri haber toplama çalışmaları nedeniyle olağanüstü derecede yüksek not vermektedirler.»

1957'de kurulan SAVAK o zamandan beri İran halkının en temel toplumsal ve kişisel haklarına kararlı ve sistemli bir saldırıyı sürdürdü. İran Anayasasını ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesini pervasızca çiğnedi. Özgürlük ve yaşama hakkı Savak'ın işkenceleri ile tümüyle ayaklar altına alındı. İran'da bir milliyete (ezilen ulusa) mensup olma hakkı ya da adilce yargılanma hakkı gerici ceza kanunlarıyla yokedildi, örgütlenme hakkı, grev hakkı küstahça boğuldu.

Gerçekte, Savak, yasama ve yürütme hakkını tümüyle hükümetin kontrolü altına veren başlıca örgüttür. Sadece sıradan yurttaşlar değil, aynı zamanda bakanlar, parlamento üyeleri, yargıçlar v.b.. de bu terörist casusluk örgütünün gözetimi altındadır.

Savak, Amerika Birleşik Devletleri'nin teşvikiyle tezgahlanan Ağustos 1953 askeri darbesinin bir yan ürünüdür. Bilindiği gibi bu faşist darbe, Dr. Muhammed Musaddık yönetimindeki yurtsever hükümeti devirmiş ve Şah'ın lanetli rejimini kurmuştu. 1957'ye kadar ülkenin istihbarat aygıtı iki ayrı koldan, bir yandan polis öte yandan ordu ile yürütüldü. İstihbaratın polis kolu (Kar Agahi) esas olarak, partilerin, sendikaların, basının ve siyasi şahsiyetlerin siyasi faaliyetleriyle ilgileniyordu. İstihbaratın askeri kolu ordunun İkinci Dairesi (İstihbarat Dairesi) tarafından yürütülmekteydi, bu kol başlıca ordudaki askeri personeli gözlemekle sorumluydu. Savak, 1953 darbesini izleyen yıllarda Şah'ın istihbarat kurumlarını yeniden organize edip, on-

ları modernleştirme ve gelişkin araçlarla donatma çabalarının sonucu olarak doğdu.

SAVAK ve CIA

İran istihbarat aygıtı yeniden organize edilirken perde arkasındaki başlıca sürükleyici ve düzenleyici güç CIA idi. CIA ajanlarının Tahran'daki istihbarat yetkilileri ile yeterince işbirliği ve deneyimi vardı. 1951'de petrolün millileştirilmesine yol açan İran devrimci hareketinin yükseliş döneminde Anglo - Amerikan istihbarat örgütleri İran'daki en gerici güçlerle işbirliği yaptılar. Bu en gerici unsurların başında Şah'ın ve sarayının adamları gelmekteydi. Gerici darbeyi izleyen yıllarda bu işbirliği iyice yoğunlaştı.

1957'de hükümet İran Parlamentosuna (Meclis), SAVAK'ın kuruluş kanun tasarısını sevketti. Hiçbir güce sahip olmayan ve Şah'ın oyuncakı durumunda bulunan parlamento, söz konusu tasarıyı hemen hemen tartışmasız kabul etti. Yeni kanun ülkedeki çeşitli istihbarat örgütlerini tek bir kumanda altında topluyordu. Bu yeni örgütün başındaki kişiye aynı zamanda kabinede devlet bakanı sıfatıyla bir ünvan da veriliyordu.

Başlangıçta Savak nisbeten küçük ve imkânları kısıtlı bir örgüttü, fakat zamanla hızla gelişti ve sınırsız güce sahip bir örgüt haline geldi. Doğuşu ve gelişimi ABD istihbarat uzmanları tarafından yönlendirilen Savak, CIA çalışmalarında kullanılan hayli gelişkin araçlar ve imkânlarla donatıldı. Savak'ın manevi babası, CIA'nın eski şefi Allen Dulles'dir. Emperyalizmin bu saldırgan örgütünün insanlık düşmanlığıyla ün yapmış eski lideri Savak'a elinden gelen hiçbir yardımı esirgememiştir. Gerçekte Savak ile İsrail'in Mossad örgütü Orta Doğu'daki emperyalist - siyonist casusluğun belli başlı iki kolunu meydana getirir. Arap uzmanları, İsrail istihbarat yetkililerinin Arap ülkelerindeki faaliyetlerinde Savak ile işbirliği yaptığını gayet iyi bilirler, bu iki örgütün Arap ülkelerindeki faaliyetleri arasında özellikle Irak ve Yemen Demokratik Halk Cumhuriyeti özel bir yer tutmaktadır. Güvenilir kaynaklar İsraililerin Irak Kürdistanındaki Savak faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olduğunu belirtmektedirler. Ayrıca Savak'ın diğer emperyalist istihbarat örgütleriyle yakın ilişkileri olduğu bilinir. Bu örgütler arasında İngiliz istihbarat Servisi (Entelijans Servis) ve Batı Alman BND, Savak'ın hizmet ettiği ve Savak ile yardımlaşan önemli örgütlerdendir.

SAVAK'IN GÜCÜ VE BÜTÇESİ

Savak'ın gerçek bütçesi ve çalıştırdığı personel sayısı bilinmemektedir. Genel olarak Savak'la ilgili tüm bilgiler çok gizli sayılır. Gazetelerin bu konulara değinmesi kesinlikle yasaklanmıştır. Yarı-resmî bir gazete olan Etaalaat'ın Savak görevli ve işbirlikçilerinin sayısının 3000'den fazla olmadığını yazmaktadır. Bu rakkam şüphesiz ki gerçek rakkamın çok altındadır. İran'da Savak'ın gü-

cünün ve kapsamının farkında olan herkes bilir ki Savak işbirlikçilerinin sayısı on binleri bulmaktadır. Amerikan Newsweek Dergisi bu konuda şu bilgileri vermektedir: «Savak'da tam zaman çalışanların sayısı 30 ila 60 bindir. Fakat bu kadrolar örgütün sadece iskeletini oluşturmaktadır. Gerçekte Savak çok daha büyük bir örgüttür. İran'daki bazı diplomatlara göre Savak için çalışanların sayısı 3 milyondan az değildir. Bu demektir ki, reşit yaştaki her 8 İran yurttaşından birisi Savak ajanıdır, bunlar okullarda, taksilerde, otellerde, yabancı elçilik ve şirketlerde, fabrikalarda, hastanelerde, dairelerde ve hatta yurt dışında okuyan İranlı öğrencilerin kaldıkları yurtlarda, yemek yedikleri yemekhanelerde faaliyet gösterirler.» (Newsweek, 14.10.1974).

Bir fikir vermek gerekirse, İran hükümetinin resmi kaynaklarına göre, 1972-73 mali yılında Savak'ın resmi bütçesi 17 milyon 900 bin rial idi. (255 milyon dolar), 1974 yılında bu resmi makam 310 milyon dolara çıkmıştır. (Demek ki içinde bulunduğumuz yıllarda Savak'ın resmi bütçesi altı milyar Türk lirası civarında gösterilmektedir). Hemen belirtelim ki, bu resmi rakam, Savak'ın gerçek bütçesinin çok altındadır, ama buna rağmen Savak'ın gerçek bütçesinin sadece bir kısmını temsil eden bu resmi rakamlar bile gerici Şah rejiminin ona verdiği önemi ifade etmeye yeter.

Savak hizmetlilerinin büyük bir kısmı subaylar veya sabıkalı sivillerdendir. Savak bu elemanlar aracılığıyla mevcut yasaları bile pervasızca çiğneyebilmektedir. Bakanlıklardaki, fabrika, üniversite ve benzeri yerlerdeki Savak ajanları oradaki yetkililere her istediklerini empoze etmektedirler. Bu durumun ilgili kuruluşlarda pek çok uygunsuz ve düzensiz duruma yol açtığına şüphe yoktur.

SAVAK'IN YURTDIŞI FAALİYETLERİ

Savak'ın istihbarat çalışmaları sadece yurtiçi ile sınırlı değildir. Avrupa, Amerika ve diğer İran elçiliklerindeki görevli Savak ajanları en önemli meseleleri bizzat yürütürler. Bu ajanlar diplomatik ünvanlarla maskelenmişlerdir. Yurtdışındaki Savak ajanlarının başlıca amaçları oradaki İran yurttaşlarını ve özellikle öğrencileri kontrol altında tutmaktır. Savak bu tür çalışmalarında da her türlü ahlaksızlığa başvurmakta asla tereddüt etmez. Şüphesiz ki, kapitalist ülkelerdeki yerli istihbarat örgütleri Savak ajanlarının faaliyetinden haberdirdirler ve onları desteklemektedirler. Buna rağmen, Savak'ın kullandığı yöntemlerin fazlasıyla insanlık dışı olması nedeniyle, birtakım kapitalist ülkelerdeki istihbarat servisleriyle zaman zaman çelişmeye düştükleri bile olur.

Son yıllarda yurtdışındaki Savak faaliyetleri çeşitli yenilgilere uğramıştır. Savak'a muhalif olan güçlerin çalışmaları birçok kez bu şebekeyi teşhir etmeyi başarabilmiştir.

Savak'ın yurt dışındaki önemli görevlerinden birisi de Şah'ın kapitalist ülkelere sık sık yaptığı ziyaretlerde onu korumaktır. İran şahı dün-

yanın pek çok ülkesine sık sık geziler tertiplemekte, dünyanın pek çok ülkesinde kendisinin ve karısının reklamını yapmakta, böylece kendi kokuşmuş rejimi lehine puan toplamağa çalışmaktadır. Kapitalist ülkelerdeki sarı basın, çoğunlukla Şah'la bu konuda işbirliği halindedir. Yurtdışında yaşayan İranlıların hemen hemen hepsi Şah rejimine muhaliftirler. Bu nedenle Şah yabancı ülkelere ziyaretinde kendisini İran'da olduğu kadar emniyette hissetmez. Şah gittiği pek çok ülkede İranlıların protestoları ile karşılaşır. Çoğu kez bu ülkelerin özgürlükçü halkları da Şah aleyhinde yaygın protestolar düzenlerler.

Şah bir ülkeye gitmeden önce çok sayıda Savak uzmanı oraya giderler. O ülkedeki Savak ajanları ve mahalli polisle işbirliği yaparak Şah'ın güvenliği için hemen hemen tüm tedbirleri en ufak ayrıntısına kadar alırlar. Ayrıca çok sayıda özel Savak muhafızı (goril olarak) Şah'ın her gittiği yerde yanından ayrılmaz. Savak ile yerli gizli servislerin ilişkileri iyi ise, İran diktatörü o ülkeye gitmeden önce, o ülkedeki «şüpheli» İranlılar toplanır, gözaltına alınır. Örneğin Şahın Türkiye'ye gelişlerinde pek çok İranlı öğrenci önceden Türk polisi tarafından kanunsuzca gözaltına alınmıştır. Aynı anti-demokratik senaryo pek çok ülkede tekrarlanmaktadır.

SAVAK'I KİM YÖNETİYOR

Savak'ın ilk şefi, kötülüğüyle ün yapmış General *Timur Bahtiyar* idi. Birçok İranlı Bahtiyar'ı Nazi kasaplarından Adolf Eichman'a benzetirdi. Gerçekten de bu *Sadist* general, Nazilerin ünlü celladı gibiydi. 1944 - 46 yıllarında İran'ın Azarbeycan bölgesindeki devrimci ayaklanma sırasında bir binbaşı olan Bahtiyar devrimci birlikleri arkadan vuran silahlı karşı-devrimci grupları yönetmişti. Ayaklanmanın bastırılmasından sonra Tahrana dönen Bahtiyar, bu uşaklığından ve katilliklerinden ötürü albaylığa yükseltildi, birkaç yıl sonra da general oldu. Batı İranın Kirmanşah bölgesinde zirhli tugay komutanlığı yapan Bahtiyar 1953 Ağustos darbesinde aktif bir rol oynadı ve darbeden sonra Tahran Askeri Valiliğine atandı ve başkentteki anti-emperyalist, demokratik parti ve örgütleri ezmek, tüm ilerici güçleri boğmak için sınırsız yetkilerle donatıldı. Tahran, tarihinin en kanlı dönemlerinden birisini Bahtiyar'ın valiliği altında yaşadı. Çeşitli siyasi eğilimlere mensup binlerce yurtsever İranlı hapisanelere ve toplama kamplarına konuldu. Bunların çoğu idam edildi. Bir kısmı da geride hiç bir iz bırakmadan kayboldu.

1957'de Savak kurulduğu zaman General Bahtiyar bu örgütün başına geçecek tartışmasız tek adaydı. Ve Savak'ın gelişmesinde acımasız ve kanlı bir örgütün oluşmasında Bahtiyar'ın büyük payı vardır.

Ama daha sonraki yıllarda Şah ile onun baş yardımcısı Bahtiyar arasında belirli bir ayrılık baş gösterdi. Bu ayrılık giderek düşmanlığa dönüştü ve Tahran ile diğer bazı

kentlerde kanlı olaylara yol açtı. Kendi örgütünün sınırsız gücüne güvenen Bahtiyar, kendisini Şah'ın mutlak iktidarına karşı çıkacak kadar güçlü görüyordu. Kendisi bir aşirete mensup olan Bahtiyar, Şah ile ilişkileri bozulduktan sonra aşiretlerle ilişkilerini sıkılaştırdı ve buralardan nüfuzunu kullanarak Şahın sözde toprak reformunu bahane ederek Mollaları Şah'a karşı kullandı. Bunun üzerine Rıza Pehlevi onu görevinden aldı ve Avrupa'ya sürgüne gönderdi. Bahtiyar, İsviçre'de Pehlevi'ye karşı mücadelede devam etti. İki faşist cani arasındaki mücadele giderek kızıştı. Bahtiyar faaliyetini İrana komşu ülkelere dek genişletti ve bu profesyonel katil ve tecrübeli kundakçı, karşıdaki hasmına karşı İranda çeşitli şiddet hareketlerine ve sabotajlara girişti. Ne gariptir ki, Bahtiyar'ın büyük gayretlerle yarattığı Savak örgütü, bu kez kendisinin iktidar yolunda en büyük engel olarak karşısına dikilmişti. Savak ile onun kurucusu ve eski lideri arasında James Bond filmlerine taş çıkartan birçok çatışma ve serüvenden sonra Bahtiyar en yakın yardımcısı tarafından öldürüldü. Bahtiyar'ı öldüren «güvenilir adamı» gerçekte onun yanına sızmağı başarabilmiş bir Savak elemanıydı.

Bahtiyar Savak'daki görevinden alındıktan sonra yerine general Pakravan getirilmişti. Halen İran'ın Paris Büyükelçisi olan Pakravan, psikolojik savaş ve hilekârlık yöntemlerinde oldukça ustaydı. Pakravan zamanında fiziki işkencenin yerini psikolojik eziyet, düzmece deliller ve mahpuslar arasına ajan sokma yolları almıştı. Savak'daki geleneksel işkence yanlıları bu yöntemleri desteklemekle birlikte yetersiz buluyorlar ve mutlaka fiziki işkence yapmak, tutukluların canına ve bedenine kastetmek, onları fiziki eziyet ile bir an önce konuşturmak veya öldürmek istiyorlardı. Savak içinde bu yöntemlerin ve ekolün baş savunucusu General Nasiri idi. Nasiri de Pehlevi'nin yakın arkadaşlarından ve 1953 darbesinin başlıca aktörlerindendi. Savak içinde Nasiri ve Pakravan arasındaki mücadelede bir süre tarafısız kalan Pehlevi daha sonra ağırliğini Nasiri'den yana koyunca, bu cani general Savak'ın yönetimini ele geçirdi.

O zamandan beri Nasiri, lanetli Şah rejiminde en fazla nefret edilen insandır. İranlı tüm komünistler, sosyalistler diğer anti-emperyalist ve ilerici unsurlar ve İran halkının tüm ilerici kesimleri bu adı çok iyi tanırlar. Zalim ve ruh hastası bir sadist olan Nasiri, İran hakim sınıflarına, onların baş temsilcisi olan Pehleviye ve emperyalizme yaptığı köpekçe hizmetlerin ve işlediği sayısız cinayetlerin karşılığında, bugün sadece «şan şöret» (!) ve «ikbal» sahibi değil, aynı zamanda yurt içinde ve yurt dışında toplam bir milyon doları aşkın banka hesaplarının da sahibidir. Savak'ın başı olarak Nasiri, sadece ve doğrudan doğruya Şaha sorumludur. Gerici, despotik İran hükümetinin bile Nasiri üzerinde sözü geçmez. Nasiri sadece istihbarat ve casusluk işleriyle, sadece devrimci-ilerici güçleri bastırmak, ilericileri tutuklamak, sorgu-

ya çekmek ve öldürmek gibi siyasi görevlerle değil, aynı zamanda ülkenin pek çok önemli iç ve dış işleriyle yakından ilgilidir. İran'da büyük nüfuz sahibidir. Bu nedenle kabine iç işlerinde üyeleri ile Savak arasında zaman zaman ihtilaflar çıkar, fakat her defasında kazanan Savak ve Nasiri olur. Dış meselelerde de durum farklı değildir.

SAVAK'IN BASRA KÖRFEZİ ENTRİKALARI

Herkes bilir ki, İran'ın Basra Körfezi bölgesindeki ülkelerle ve Irak ile olan tüm dış politikası Savak tarafından çizilir. Savak bu bölgedeki «güvenlik» sorununun İran'ın güvenliğini doğrudan ilgilendirdiğini bu nedenle konunun kendi görev kapsamına girdiğini söyleyerek bu ilişkileri kontrol altına almıştır. Gerçekte ise Savak, CIA'nın kontrolünde olarak Amerikan emperyalizminin Fars Halici (Basra Körfezi) politikasının İran'daki baş uygulayıcısıdır.

Böylelikle Savak sözkonusu ülkelerde faaliyetlerini yoğunlaştırmıştır, ve olayların akışını etkilemeğe çalışmaktadır.

Savak halen İran'ın Yemen'de giriştiği askeri maceranın baş sorumlusudur. Öte yandan gene, Savak Kürdistan'daki 11 Mart Barzani hareketinde önemli bir provokasyon rolü oynamıştır. Savak'ın Kürtler arasında öteden beri faaliyet gösterdiği bilinir. Örgüt çeşitli Kürt liderleri ile hatta bizzat Barzani ile ilişkiler kurmuştur, onlara maddi yardımlarda bulunmuştur. 1974 yılının ilk aylarında Irak hükümetinin getirdiği bölgesel özerklik planı karşısında Savak hemen harekete geçmiş ve Kürtleri provokasyona getirmeğe çalışmıştır.

Irak bir sosyalist ülke olmadığı, sadece küçük burjuva milliyetçiliğinin ağır bastığı bir anti-emperyalist ülke olduğu için böyle bir Baas'tan Kürtlerin ayrılma hakkını tanınması gibi Leninist bir tutum zaten beklenemezdi. Ama Irak, Orta Doğu'da emperyalizme ve siyonizme karşı güçlü bir kaleydi. Kürt halkının kendi kaderini tayin etmesi sorunu ise Irak Komünistleri ile (Irak halkının biricik enternasyonalist gücü olan Irak proletaryası ile) Kürt ulusunun dayanışması halinde self-determinasyona doğru yeni mevziler elde ederek nihai çözüme gidebilirdi. Fakat bu kritik durumda Savak'ın provokasyonlarının etkili olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim bir yıl sonra Irak Kürdistan'daki Kürt halkının ve Kürt gerillalarının karşılaştığı dramatik sonuçta ve ağır kayıplarda Kürt liderlerinin hataları ve anti-emperyalist mücadelede, dünya devrimci sürecine ters düşen ve bu nedenle hem sosyalist sistemden, hem de tüm üçüncü dünya ülkelerinden, hatta Pekin'deki Maocu gruptan bile destek göremeyerek ulusal tecrit durumunda kalan tutumları olduğu kadar ABD, İran ve İsrail adına hareket eden Savak'ın provakatif çalışmalarının da payı vardır.

Savak 11 Mart hareketini uzun süre her bakımdan desteklemiş, bu harekete önemli lojistik yardımlar

yapmıştır. Öte yandan pek çok yabancı gazeteci bu süre içinde Irak Kürdistan'ına Savak'ın yardımıyla girmiştir. Böylece Savak bir çok kez sınır ihlalinde bulunmuştur.

New York Times muhabiri James F. Clarity 14 Ekim 1974 tarihinde şu haberi geçiyordu: «Buradaki Kürt gerillaları İran'dan silah, cephaneye ve hatta kamu ilişkileri bakımından yardım görmekteyler; İran gizli polisi Irak hükümetine karşı savaşan güçlerden haberler verebilmeleri için Batılı gazetecilere yardımda bulunmaktadır... Birkaç gün önce beni İran'da bir gizli polis aracına bindirdiler, ve sınır bölgesindeki Rezaieh adlı İran kentine götürdüler. Sınırı geçtik ve tekrar bir jipe bindirildim, 10 mil kadar gittikten sonra derin bir dağ çukurundaki çadırlardan kurulu kampa arabadan indim. Burada çadırlardan birisinde gerilla kuvvetlerinin Enformasyon Başkanı tarafından karşılandım.»

Amerikan gazetecisinin bu satırları Savak'ın Kürt-Irak savaşıyla ne derecede yakından ilgili olduğunu göstermektedir.

Öte yandan 1974 yılından önceki yıllarda İran ve Irak arasındaki resmi sınır, birtakım haritalarda değiştirilmiş ve hayali sınırlar çizilmiştir. Bu sahtekârlıktan dolayı doğrudan doğruya İran hükümeti ve onun gizli polisinin sorumlu olacağı açıktır.

Savak'ın Basra Körfezindeki (Fars Halici'ndeki) faaliyetlerinin ayrıntısına burada girmeği gerekli görmüyoruz. Ama Savak, hiç kuşkusuz, sadece İran gericiliğinin değil, Orta Doğu'daki emperyalist-siyonist gericiliğin ve istilacılığın, emperyalizmin militarist politikasının önemli kuklularından ve uygulayıcılarından birisidir.

FİZİKİ İŞKENCE SAVAK'IN BAŞLICA SİLAHIDIR

Fiziki işkence Savak'ın başlıca polisiye yöntemlerinden birisidir. Nitekim İran yetkilileri ve bizzat Şahın kendisi siyasi tutuklulara işkence yapıldığını gizlememektedir. 1974 Haziranında Pehlevi Fransa'yı ziyaret etmeden önce kendisiyle mülakat yapan *Le Monde* muhabiri Pehlevi'ye şu soruyu soruyordu: «İranda işkencenin varolduğunu inkâr mı ediyorsunuz?...» Şahın bu soruya verdiği cevap açık bir itiraf niteliğinde idi. Şah cevap olarak utanmazca şu cevabı veriyordu: «İşkence... ama siz kendi ülkenizde, Amerika'da veya başka yerde, daha ince işkence sistemlerini kullanıyorsunuz.» Görüldüğü gibi Şah İranda işkence yapıldığını açıkça ve pervasızca ilân etmektedir. Nitekim kendisi bir vesileyle daha, işkence ithamlarına verdiği cevapta benzer bir itirafta bulunmuştu. Bu gibi sorular karşısında, Pehlevi ya itiraf kabilinden cevaplar verir, ya da konuyu geçiştirir...

Savak ve onun eğitilmiş sadistleri siyasi tutuklulara işkence yapmak göreviyle yükümlüdürler. Bu nedenle bütün büyük şehirlerde Savak'ın işkencehaneleri vardır. Ayrıca o işkencehanelerde «özel misafirler için»

son model işkence araçlarıyla donatılmış «özel işkence tesisleri» bulunmaktadır.

Genel olarak hemen tüm siyasi tutuklular şu veya bu şekilde fiziki işkenceden geçmişlerdir. İşkencenin şiddeti, tutuklunun dayanma gücüne ve Savak'ın edinmek istediği bilginin önemine göre değişir.

Normal bir işkence, önce «futbol odası»nda başlar. Odada, bir düzine Savak ajanı vardır. Odaya giren tutukluyu bu goriller tekmeleyerek ve iterek oradan oraya tıpkı bir futbol topu gibi savururlar. Savakçılar buna «alıştırma» veya «futbol odası üvertürü» derler. Bu «üvertür» tutuklu bayılıncaya kadar devam eder. Futbol odasından sonra asıl caniyane işkenceler başlar. *Newsweek* muhabiri Alan Field şunları yazıyor: «Savak'ın vahşeti insafsızca dövmekten tırnak sökmeye, anüse şişe sokmağa, elektrik şoku uygulamaya ve kocalarının önünde kadınların ırzına geçmeğe kadar değişik biçimleri alır.» Gerçekten muhabirin bahsettiği işkence, Şah'ın zindanlarında uygulanan eziyetlerin sadece bir kısmıdır. Metal telle kamçulamak, tutukluyu yaralı ayakla yürümeğe borlamak, sigarayla veya elektrikli kızgın çubuklarla yakmak, tutukluyu kızgın metal levha üzerinde uzanmağa zorlamak veya ayaklarından başaşağı asmak gibi yöntemler Savak'ın sadizm türleri arasındadır. Şayet tutuklu güvenlik kuvvetleriyle bir çatışma sonucunda yaralı olarak ele geçirilmişse, bu yaralar Savak işkencecileri için bulunmaz bir fırsattır ve özel «ihtimam» (!) imkandır. Savak ajanları yaralı siyasi tutuklularının yaraları üzerinde vahşice işkenceler uygulamaktan ayrı bir «meslek zevki» sadizm hazzı tadarlar. Savak zindanlarında ırza geçme olağan uygulamalardan birisidir. Hatta sadece kadınlara değil, erkekler bile Savak gorilleri tarafından tecavüz edildiği bilinir. Savak canavarları bazı durumlarda işkence yapmak için hayvanlardan da yararlanmakta, bunun için özel olarak eğitilmiş hayvanlar kullanılmaktadırlar. Örneğin salt bu amaçla eğitilmiş ayılar kadın tutuklulara tecavüz etmek için kullanılır. Zindandan kaçmağı başarabilen kadın tutuklulardan Aşraf Dehgani ise kendisini korkutarak konuşturmak ve yoldaşlarını ele vermeğe zorlamak için yılanların kullanıldığını söylemiştir. İşkence altındaki siyasi tutukluların direncini kırmak için kullanılan yöntemlerden birisi de hapishane hücrelerinde, koridorlarda saatler boyu banttan korkunç sesler yayınlamaktır. Gene işkence altındaki tutukluların canhıraş feryatları ve çıkardıkları sesler banda alınıp hoparlörlerden diğer tutuklulara dinletilir.

Savak'ın siyasi tutukluları konuşturmak, onların direncini kırarak arkadaşlarını ele vermelerini sağlamak için kullandığı en korkunç yöntemlerden birisi de infaz mizansenleri düzenlemektir. Tutukluya, idam edileceği söylenir; infaz için olağan bütün uygulamalar yerine getirilir. Konuşturulmak istenen tutukluda idam edileceği izlenimi yaratılır; tutuklu kurşuna dizilecekmış gibi idam mangasının karşısına çıkartılır, gerekli komutlar verilir ve tam bu sırada ona «konuş-

ması», arkadaşlarının isimlerini vermesi, gerekli bilgileri aktarması için teklif yapılır ve şayet konuşursa infazdan kurtulacağı, hayatının bağışlanacağı, hatta tamamen serbest bırakılacağı, yoksa infazın tamamlanacağı söylenir.

İŞKENCE KURBANLARI KONUŞUYOR

Bugüne dek on binlerce ve on binlerce siyasi tutuklu Savak'ın binbir türlü işkencesine uğramıştır. Burada bunlardan sadece birkaç tanesinin, bazı «Savak anılarına» yer vereceğiz.

Şükrullah Pak-Nejad: «Tutuklandıktan sonra Kirmanşah'daki Savak merkezine götürüldüm. Sorguya giriş olarak, 08 ila 13.00 arasında işkence edildim. Ertesi gün Abadan'daki bir hapishaneye getirildim. Küçük bir hâlâya kapatıldım. Bu hücrede tam bir hafta boyunca çirliçiplak olarak sadece bir tek battaniye ile tutuldum. Sekizinci gün Tahran'daki Ewin hapishanesine nakledildim... Gene işkenceler ve sorgular başladı... Bir komünist olduğumu ve casusluk işlerinde görev aldığımı itiraf etmemi istiyorlardı. Reddettim... Sonra üç çavuş içeri girip beni üç saat boyunca aralıksız kırbaçladılar... Bu süre içinde iki kez bayıldım. Sırtımdan kan akıyordu...» Pak-Nejad'ın «anısı» böylece sürüp gidiyor...

Bir başka tutuklu, Mehdi Rezaî, askeri mahkemede şunları anlatıyordu: «...15 gün süreyle vahşice işkence edildim. Sonra, izlerin kaybolması ve mahkemeye çıkabilecek duruma gelmem için beni hastaneye gönderdiler, bir ay orada tedavi gördüm. İşkence sırasında vücudumu kızgın elektrikli radyatörlerle yaktılar, yürüyemiyordum, sadece zorlukla topallıyabiliyordum. Savak ajanı Sabati (Savak'ın bölüm şeflerinden ve baş ideologlarından) ağzıma işedi...»

Farhad Sâde ise kendi «anılarından» söz ederken şöyle diyordu: «Her ikisi de İran «TUDEH» Partisi üyesi olan iki kişi daha benim hücremdeydiler. İkisi de yaşlı ve sakattılar. Biri 30 yıldır hapisteymiş. Onu döverek sakat bırakmışlar. Bacakları şiş şişti. Bütün gece horluyordu. Bana da eziyet yapıldı...»

Savak tarafından işkence sırasında öldürülen siyasi tutukluların sayısı bilinmemektedir. Fakat çeşitli şekillerde edinilen bilgilere göre 1973 ve 74 içinde en az 40 kişi işkence sırasında ölmüştür; yani Savak tarafından öldürülmüştür. Bugün Tahran'da herkes bilir ki, resmi raporlarda «polisle çatışma sonucu öldürüldü» diye bildirilen isimler arasında Savak'ın işkencehanelerinde öldürülen kişiler de yer almaktadır. Savak kurbanlarında olan Reza Rezaî geride bıraktığı bir mektubunda şunları yazıyor: «İşkence edilenlerin büyük çoğunluğu bugün ölmüştür. Bunlardan bir kısmı kendilerine yapılan eziyetlerin şiddeti neticesinde sonradan ölmüşler, diğer bir kısmı işkence sırasında ölmüş, bir başka bölümü de yarılanmadan kurşuna dizilmişlerdir...»

Hamid Serami'nin Ewin Hapishanesinden annesine ulaştırdığı mektup

tan bazı satırlar: «Bu mektubu alıp alamayacağımdan emin değilim... belki de onu yakarlar... Sana sadece şunu söylemek isterim, burası gerçekten de korkunç. İran halkı bu hapishanedeki durumdan haberdar değil. Lütfen bütün arkadaşlarıma söyle halka buradaki gerçeği anlatmak için ellerinden gelen herşeyi yapsınlar... Bu hapishaneye gireli bir yıl oluyor. Bu sürede, yedi tutuklu işkence altında öldürüldü... belki benim de başıma aynı şey gelecek...»

Savak zindanları ile ilgili en önemli açıklamalardan birisi, hapisten kaçmağı başaran kadın tutuklu Aşraf Dehgani'nin yazdığı broşürdür. Dehgani'nin broşürde anlattığı ve kendi başından geçenler gerçekten korunç ve soluk kesicidir. Broşür, Savak zindanları hakkında önemli bir belge niteliğindedir.

Savak işkenceleri karşısında siyasi tutukluların tutumları değişik olmaktadır. Bunlardan sadece pek az bir kısmı çözülmekte ve teslim olmaktadır. Büyük çoğunluğu ise konuşmağı sonuna kadar reddetmekte, işkencecilerle boyun eğmemektedir.

iki yıl önce Haziran ayında Savak zindanlarında öldürülen, İRAN TUDEH PARTİSİ Merkez Komitesi üyelerinden PARVİZ HEKMATJU ölmünden kısa bir süre önce dışarıya iletildiği bir mektubunda hapishane şartlarının zorluğunu ve tutuklu arkadaşlarının psikolojisini şu sözlerle anlatmaktaydı:

«Tutukluluğun sert koşullarında cesaretini kaybetmek ihanet yolunun başlangıcı demektir. Biz burada bile mücadelede devam ediyoruz. Ziyaretlerin yasaklanmasını protesto ettiğimiz zaman aldığımız cevap işkence görmek oluyor, açlık grevine gittiğimiz zaman aldığımız cevap şiddet yoluyla yemek yemeğe zorlamak ve dövülmek oluyor.»

Hapishanede hayat, özellikle bizim gibi müebbed hapse mahkûm olanlar için zordur. Ama biz teslim olmuyoruz. Biliyoruz ki, bizim bugün burada mahpus tutulduğumuz hücreler, son yolculuklarına çıkan diğer komünistleri görmüştür. Onlar da gaddarca işkence edildiler, fakat hain olmaksızın ölmeği tercih ettiler... On yıldır, yirmi yıldır, hatta daha uzun süredir demir parmaklıklar ardında yaşayan parti üyesi birçok yaşlı savaşıyla burada tanıştık. Siz onları iyi bilirsiniz. Hiçbir şey onların iradesini kıramaz; onlar partinin sonuna kadar sadık evlatlarıdır...»

Yukarıda sözünü ettiğimiz Aşraf Dehgani ise siyasi tutukluların kahramanlıklarını kendi tarzında şöyle açıklıyor: «Özgürlüğü seven ve hayatı mücadele ile sınırsız bağlı olan bir devrimci, hapishanede gücünü yitirmez. Devrimci daima özgürdür. Çünkü hapishanede bile mücadeleye devam etmek mümkündür. Ve mücadele edebilmek, özgür olmak anlamına gelir...»

SAVAK MAPUSHANELERİ VE SAVAK MAPUSLARI

İran'daki siyasi tutukluların tam sayısı bilinmemektedir. İngiliz MORNİNG STAR Gazetesi bu sayının

5 bin olduğunu söylüyor. Bir başka İngiliz gazetesi, *Observer*, ise 10.000 siyasi tutuklu olduğunu söylüyor. Amerikan *Newsweek* dergisi ise 50.000 siyasi tutuklu bulunduğunu bildiriyor. Bu rakamlardan hangisinin doğruya en yakın olduğu bilinmese bile, açık olan gerçek şudur ki, İran şu anda on binlerce siyasi tutuklu, Savak zindanlarındadır.

Son yıllarda bu rakam Şaha sık sık sorulmaktadır. Fakat o kesin bir cevap vermekten daima kaçınmıştır.

Savak hapishaneleri ülkenin dört bir yanına yayılmıştır. Bunların içinde en önemlileri Tahran'daki Gezel Galee (Kızıl Kale), Zendane Movaghat (Muvakkat Zindan), Gaser Prison (Saray Hapishanesi), Gezel Ahtar Prison (Kızıl Yıldız Hapishanesi), Eşrat Abat Hapishanesi ve Ewin İşkencehanesi'dir. Bunlardan başka, Şiraz, İsfahan, Borujird, Maşhad, Abadan, Reşt v.b. gibi şehirlerde de Savak'ın benzer hapishaneleri ve işkencehaneleri vardır.

İranlı Komünistlerin, Sosyalistlerin diğer ilerici, anti-empyalist ve anti-faşist, yurtsever militanların pek iyi bildikleri bu zindanların en ünlüsü Gezel Gale'dir.

Savak hapishanelerinde öldürülen İranlı Komünist Parviz Hakmatju Gezel Gale Hapishanesi hakkında şunları söylüyor:

«Hepimiz Gezel Gale zindanından geçtik. Bizi koydukları tecrit hücreleri iki metre eninde, iki metre boyundadır. Hücrenin yarısı taş bir setle kaplıdır. Bunun üzerinde pis bir şilte ve yirtik pırtık bir battaniye bulunur. Hücre hiçbir yerden günışığı görmez. Gezel Gale, kendi sakinleri olan siyasi tutuklular için bir cehennemdir. Sorgular ve dayak bir işkence merkezi olan bu hapishanede başlar.»

TUDEH PARTİSİ'nin öldürülen Merkez Komitesi üyesi Hekmatju gizli polisin tutuklularla ilgili taktiklerini ise şöyle anlatıyor:

«Bu hapishane doğru yolu seçmiş olanlar için bir 'eğitim okulu' olarak nitelendirilir. Burada kullanılan metodlar, korku havası estirip komünistleri ihanete zorlamak amacına yöneliktir. Ama bunların hiçbirisi fayda vermez. Bir yanda zulüm ve alçaklık, öte yanda cesaret ve kararlılık burada karşı karşıya gelir ve her başında olan her kişi, riyakârca özgürlüğü savunan düşmanın nelere muktedir olduğunu gözleriyle görür. Biz burada toplumdaki kötülüklerinin nasıl da köklü olduğunu her zamankinden daha net bir şekilde görürüz ve seçtiğimiz yolun ne denli doğru olduğuna yeniden ve yeniden inanırız.»

Bir başka siyasi tutuklu Gezel Gale hakkında şunları yazıyor: «...bir kişiye bile dar gelen hücreye bazan altı kişinin doldurulduğu olur. Hücreler karanlık ve ıslaktır. Burada kalan tutuklular aylarca, hatta yıllarca gün ışığı görmezler. Hastalık durumlarında hiç bir tedavi imkânı tanınmaz. Hastalananların hemen hepsi tedrici bir ölüme mahkûm edilirler...»

Aynı hapishaneyi anlatan diğer bir tutuklu da şöyle diyor: «Bu hapishanenin dördüncü koridoru ancak yirmi kişiliktir. Ama burada 200 kişi (Devamı 14. Sayfada)

MHP İNSANLIK SUÇUNDAN YARGILANMALIDIR

Milliyetçi Hareket Partisi Anayasa Mahkemesi tarafından suçlu bulundu. Cezası: *Bir ihtar!*

MHP'nin yasalara aykırı olarak yurt dışında örgütlendiği isbat olunduğundan, 6 ay içinde bu örgütlendiği isbat olunduğundan 6 ay içinde bu lece MHP «aklanmış» oldu!

Bu konuda asıl ilgi çekici olan, demokratik ve ilerici çevrelerin safça, diyebileceğimiz tutumu. Antifaşist olduklarından şüphe edilmeyecek bazı çevreler faşist MHP'ye karşı olan bir girişimi bir ölçüde gözleri kapalı olarak değerlendirdiler. Meselenin hasır altı edilmesi için burjuvazinin tezgahladığı oyunu pek farkedemediler.

MHP'nin ASIL SUÇU FAŞİZMDİR

Bugün Türkiye'de, faşizmi temsil eden ve isminden ölüm mangalarına, Hitler mukallidi liderinden, sistemli ve planlı cinayetlerine kadar bu niteliği ayan beyan olan bir çetenin, nerede olursa olsun örgütlenmesini engelleyen bir girişim elbette ki demokratiktir. Ve tüm demokratlar tarafından desteklenmelidir. Ama demokratlar bu destekleme görevini yerine getirirken, meselenin özünü anlayıp ona göre değerlendirmek ve bunu da sergilemekle görevlidirler. Yoksa «Faşizm benim düşmanımdır, ona zarar gelsin de nasıl gelse gelsin!» tavrı çok yüzeyseldir ve son MHP'nin «mahkûm» edilmesi olayında olduğu gibi, demokratik bir hak konusunda yanıltıcı kamuoyu yaratılmasına hizmet ediyorsa, bu oyuna gelinmeyerek meselenin altında yatan çapanoğlunun kitlelere açıklanması gerekir. Türkiye'de artık herkes biliyor ki, MHP'nin asıl suçu Faşizm'dir. Cephe ortakları ve kendi yöneticileri dışında MHP'nin faşist olduğunu dile getirmeyen kalmadı. Üstelik, bu zevat da, MHP'nin nasil Hitlerci bir parti olduğunu herkeslerden iyi biliyorlar. Ama lanetli faşizmi savunmak pek kolay olmadığı için riyakârlığa, iki yüzlülüğe sarılmaktan başka çare bulamıyorlar.

MHP FAŞİST SUÇLARINDAN YARGILANMALIDIR

MHP'nin faşist bir örgüt olduğunun, kendisinden önceki «kökü dışarda» faşist partileri aynen taklit ettiğinin binlerce delili apaçık ortada duruyor. Öte yanda İkinci Harp sonrasında Nürnberg Mahkemesi faşist elebaşları ağır cezalara

mahkum ederken, aynı zamanda, insanlığın vicdanında zaten mahkum olmuş faşizmi hukuken de mahkum ediyordu. İşte bugün MHP, faşist bir örgüt olarak, işlediği cinayetlerden ve diğer binbir türlü suçlardan ötürü, normal bir burjuva demokrasisinde böylesine bir hukuk konusu olmak durumundadır. Ama MC'nin iktidarda bulunması ve bu iktidarın nimetlerinden nem alan partilerden birinin bizzat yazımızın konusu örgüt olması, en basit demokrasi kurallarının işlemlerini engellemekte ve MHP'nin, insanlık düşmanı faşizmin temsilcisi sıfatıyla sanık sandalinesine çekilmesi mümkün olamamaktadır.

FAŞİZMİ KİTLELERİN MAHKUM ETMESİ ESASTIR

Né var ki durum böyle diye, MHP faşizmin «gereklerini» yerine getiren suçlarından ötürü mahkemeye çekilemiyor ve mahkum edilemiyor diye, meselenin özünün ört bas edilmesine de göz yumulmamalıdır. Yukarıda da değindiğimiz gibi, faşist bir kuruluşun yurt dışında olsa dahi, örgütlenmesine karşı girişimleri desteklemek demokrasi görevidir. Ancak faşizmi gerçekten gereletecek, ona dur diyecek güç, halkın gücüdür, demokrasiden yana tüm toplum kesimlerinin gücüdür. Esas mesele bu güçlerin aktif ve dayanışmalı mücadelesiyle faşizmin durdurulup, tecrit edilmesi ve önce halk vicdanında bütünüyle teşhir ve mahkum edilmesidir. Faşizm ve faşist örgütlenme, belini doğrultamamak üzere böyle mahkum edilir ve demokratik halk iktidarıyla birlikte de bir daha hortlamamak üzere bu yoldan mezarına gömülür. Yoksa mahkemelerin, esasa değil de, biçime değgin, hem de demokratik haklar açısından sakıncalı bir şekilde, basit bir gözdağı vermesiyle faşizme pek birşey yapılmış olmaz!

İşte meselenin can alıcı noktalarından birisi de burada yatmaktadır. Nedir MHP'nin Anayasa mahkemesi kararına göre işlediği «suç»? Yurt dışında örgütlenmek!

YURT DIŞINDA ÖRGÜTLENMEK SUÇ OLMAMALIDIR

Bir kere nerede olursa olsun örgütlenmek, en temel demokratik ve anayasal haklardan biridir. Şayet mevcut kanuni mevzuat partilerin yurt dışında örgütlenmelerini engelliyorsa, böy-

lesine anti demokratik mevzuata karşı mücadele yürütüp kaldırılmasını sağlamak, bir demokrasi görevidir. Oysa yurt dışında örgütlenmek MHP'nin işlediği bir suç, yani faşist bir örgütün işlediği bir suç gibi gösterilmiş ve bu konuda kamuoyu yaratılması da sağlanmıştır. İlerici demokrat basının bu meseledeki yüzeysel tutumu da bu oluşuma yardımcı olmuştur. Oysa, yurt dışında örgütlenmek esasında demokratik bir haktır, özellikle yurt dışındaki yurttaşların da oy vermesi söz konusu olduğu günümüzde ve bütün ilerici ve demokratların, üzerinde önemle durmaları gereken bir konudur. O halde yurt dışında, siyasi örgütlenmeyi bir suç derekesine düşüren ve bu konuda kamuoyu yaratılmasına sebep olan tutum konusunda uyanık olmak, tüm demokratların görevidir.

Geçerken yukarıda da değindiğimiz bir noktayı biraz daha açalım. Elbetteki MHP'nin yurt dışında örgütlenmesine engel olan veya zorluk getirecek olan bu karar yerindedir ve destekleriz. Ama bunun nedeni, MHP gibi faşist bir örgütü burjuva demokrasisinin bir unsuru saymamamızdan, onun burjuva demokrasisinin de düşmanı olduğunu bildiğimizdendir.

ANAYASA MAHKEMESİNİN KARARI MHP'NİN FAŞİST OLDUĞU GERÇEĞİNİ ÖRTEMEZ

İkincisi, Anayasa Mahkemesinin bu kararıyla MHP'de, suç olarak buluna buluna yurt dışındaki örgüt açmak «suçu» bulunmuştur. Böylece yukarıdan beri açıklamaya çalıştığımız esas suç, *İnsanlık ve demokrasi düşmanı* niteliği hasır altı edilmekte ve faşizm bir bakıma *yasallaştırılarak* meşrulaştırılmaktadır. Yani kısacası Anayasa Mahkemesinin süzgecinden geçmiş bir «parti» olarak MHP, «demokratik berati» almaktadır. Ve bu noktaya dikkat etmeyen, pek çok ilerici ve demokrat da meselenin iç yüzünü, bilerek bil-meyerek es geçmekte ve bir yönüyle MHP'nin «aklanması» anlamına gelen bu sonucun ortaya çıkmasına yardımcı olmaktadır.

Ama bunların hiç biri fayda vermeyecektir. İşçi sınıfımız başta olmak üzere geniş yığınlar faşizmin lanetli yüzünü MHP'de açıkça görmüşlerdir. Bütün mesele, faşist tirmanışa dur denilmesinde, bunun için de MC'nin biran önce iktidardan düşürülmesindedir. Ve halkımızın örgütlü gücü bu görevi yerine getirecektir.

FAŞİST SÜRÜLER BİR İŞÇİ KARDEŞİMİZİ KATLETTİ

Faşist güçlerin işçi sınıfımız üzerindeki baskıları her geçen gün artıyor. Faşistlerin boy hedefi olarak seçtikleri işçi bölgelerinden birisinin de Bursa olduğu anlaşılıyor.

Geçenlerde Renault fabrikalarına yüz kişi haline gelen bir faşist grup, işçilere silahlı saldırıda bulunmuşlar, fakat sonunda kaçmak zorunda kalmışlardı.

Geçtiğimiz hafta içinde bu kez TOFAŞ'a daha kalabalık bir grupla gelen komandolar işçilere saldırdılar ve işçilerin kararlı tutumları karşısında silaha sarılarak MUAMMER ÇETİNBAS adındaki işçiyi başından vurarak öldürdüler, ikisi ağır olmak üzere birkaç işçiyi de yaraladılar.

Gazeteler olayı bir sendika çatışması gibi gösterdi. Gerçekte faşistler Renault da olduğu gibi Tofaş'da da faşist Türk Metal İş Sendikasını bir paravan olarak kullanmaktadırlar. Saldırı Bursa'da güçlenen işçi sınıfı

hareketine ve örgütlenmesine karşı girişilmiş, hesaplı, planlı bir yıldırma operasyonudur. Bir yandan DİSK'in bu fabrikalardaki gücünü kırmak, DİSK'e bağlı Maden İş üyesi işçileri sindirip, sarı ve faşist sendikaların egemenliğini silah zoruyla kurmak, öte yandan da ileri işçileri, bilinçli işçi liderlerini sindirmek çabası güdülmektedir.

Kitle gazetesi işçi sınıfımıza ve Muammer arkadaşın ailesine baş sağlığı diler, faşistlerin işçi sınıfı karşısında mutlaka hüsrana uğrayacaklarını hatırlatır.

TSİP Faşist Canileri Protesto Etti

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Başkanlık Kurulu «faşistlerin okulların yanısıra fabrika işçileri üzerine saldırılarını yoğunlaştırdığını söylemiş ve Bursa'da bir işçinin öldürülmesini

protesto etmiştir.»

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Başkanlık Kurulu Bursa'da bir işçinin ölümü ile sona eren olay hakkında şunları söylemiştir.

«Komando adı verilen faşist cinayet şebekeleri geçenlerde Bursa'da bir otomobil fabrikasında işçilere saldırmışlardı. Bu kez bir başka fabrikada 100 ü aşkın faşist düzenledikleri saldırıda bir işçiyi öldürmüşlerdir. İşçi sınıfının uyanışına ve DİSK içinde toplanmasına karşı tekelci sermayenin faşist güçleri paravan faşist sendikalar aracılığı ile komandoları işçilerin üzerine salmakta, işçilerin gelişen hareketini sindirmeyi planlamaktadır. Fakat işçi sınıfımız katil çetelerine gereken cevabı verecektir. Faşist cinayeti lanetle protesto ediyor ve işçi sınıfımızın yiğit şehidini saygıyla anıyoruz. Bu cinayetin hesabı mutlaka sorulacaktır. Faşizm geri püskürtülecek, faşizme geçit verilmeyecektir.»

TSİP BURSA ÖRGÜTÜNÜN BİLDİRİSİ

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Bursa İl Örgütü'nün olayla ilgili yayınladığı bildiriye özetle şöyle denilmektedir:

«Bursa'dan ve çeşitli illerden seçilerek getirilmiş profesyonel faşist caniler kendilerine karşı çıkan işçilere saldırarak, MUAMMER ÇETİNBAS adlı kardeşimizi başından vurarak hunharca katletmiş, diğer işçi arkadaşları da yaralamışlardır. İşçi sınıfımızın Bursa'da giderek gelişen hareketini boğmak DİSK'in bölgedeki etkinliğini kırmak için tekelci sermayenin kiralık katilleri yoğun bir çaba içindedirler. Sadece Bursa'da değil, Türkiye'deki sosyalist ve diğer demokratik güçler aktif çabayla faşist saldırılarını geri püskürtmelidirler.»

Avrupa Komünist Partileri

Baştarafı 15nci Sayfada

rumludur. Esasen uluslararası komünist dayanışmayı oluşturan etken de budur. Partiler kendi ülkelerinde ne denli güçlü olurlarsa, komünistlerin ortak mücadelesi de o denli güçlü olur.» Bu sözler, KİTLE'nin bu haftaki orta sayfa yazısında enternasyonalizm hakkında Lenin'den yapılmış olan alıntının, yani Leninist anlayışın bir kez daha vurgulanmasıdır.

Daha önceden hazırlanmış olan Belge nihai şeklini alarak konferansta kabul edilmiştir. Yazılarımız dizgiye verildiği sırada elimizde yeterli belgesel bilgiler yoktu. Bu konuda sadece basın haberleri ve sosyalist ülke radyolarının bülten ve yorumlarından yararlanabildik. Toplantıyla ilgili yazılı belgeler elimize geçtikçe bunları yayınlayacağız.

KİTLE'nin gelecek sayısında Brejnev'in konuşmasının kapsamlı bir özetini verebileceğimizi umuyoruz.

İşçi Sınıfı Hareketi

Baştarafı 16ncı sayfada

Çukurova işçileri Adana'da, Mersin'de, Tarsus'ta, İskenderun'da, Silifke'de diğer emekçilere, yoksul köylülere mücadelelerini anlatıyorlar. Haklı mücadelelerinin onlar için de örnek olacağını söylüyorlar. İşçiler ve emekçiler maddi-manevi bütün güçleriyle grevleri destekliyorlar.

İŞÇİLERİN SOSYALİST GÜÇLERLE DAYANIŞMASI GELİŞİYOR

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi grevleri ve direnişleri İstanbul'da ve Çukurova'da bütün gücüyle desteklemekte, partinin İstanbul ve Çukurova örgütleri, işçilerle güçlü bir dayanışmayı sürdürmektedir.

Gün, BİRLİK, DAYANIŞMA ve MÜCADELE günüdür.

Batı Demokrasisinde

(Baştarafı 3. Sayfada)

juvazisinin lutfuyla değil, çileli bir demokratik mücadele ile elde edilmiştir. Ve ancak işçi sınıfının tayin edici mücadelesi bu hakkı batı burjuvazisinden kendi öz gücüyle, kendi bağımsız sınıf güçleriyle koparıp almıştır.

Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkı da demokratik hakları, siyasi özgürlükleri için güncel bir mücadele vermektedir. Bu mücadele'nin gündemindeki en acil madde Mussolini faşizminden alınmış 141. ve 142 ci maddeler

rin kaldırılmasıdır. Türkiye'nin tüm demokratik ve ilerici güçleri, tüm anti-empyalist ve anti-monopolist güçleri bu hakkı kitlelerle birlikte demokratik mücadele vere vere elde edeceklerdir. Bundan kimsenin kuşkusu olmasın. Biz burada sadece AP Genel Başkanı'nın içtensizliğini sergiliyoruz. Altına imza koyduğu Helsinki Belgesi'ni çiğnediğini gösteriyoruz ve gerçekte batı tipi bir demokrasiden yana olmadığını açık, seçik ve somut verilerle kanıtıyoruz.

İLKE

Aylık inceleme yorum belge dergisi

30 - 31. Sayı çıktı

İÇİNDEKİLER

15 - 16 HAZİRAN ve TSİP'in KURULUŞ YILDÖNÜMÜ

MAOİZMİN İDEOLOJİSİ ve POLİTİKASI

Kapitalist Bunalım

Tekelci sermayenin çıkmazı

Yazışma ve havale adresi: P. K. 71, İstanbul

Yönetim ve dağıtım adresi: Cağaloğlu Başmusahip Sokak

Tan Apt. 10 — 11 İstanbul

İŞ - EKMEK - HÜRRİYET MÜCADELEMİZDE

Gerçek

ONBEŞ GÜNLÜK GAZETE

15nci Sayı çıktı

Abone olun!

Abone bulun!

6 aylık abone : 12,5 T.L.

1 yıllık abone : 25 T.L.

İsteme adresi: Cağaloğlu Başmuhasip Sokak

Tan Apt. 10/11 - İSTANBUL

Şah'ın Gizli Polisi: Savak

(Baştarafı 12. Sayfada)

şiden fazla insan yaşar. Korkunç bir şey... Bazı mahkûmların zindanın bu şartlarına nasıl dayanabildiklerini ve uzun süre yaşayabildiklerini bilemiyorum...» Savak'ın bu ünlü zindanı ile ilgili bir başka mektuptan şu satırları da birlikte okuyalım: «Bire iki metrelik hücrelerde iki ve bazen üç kişi kalır. Gerçi Savak sürekli olarak yeni hapisaneler inşa etmektedir ama yer sıkıntısı hiçbir zaman bitmemektedir. Hapishanede gece ile gündüzü ayırt etmek imkânsızdır. Burada herşey kasvetlidir. Korkunçtur...»

ACİL GÖREV: DEPOTİZME KARŞI MÜCADELE

İran işçi sınıfının öncü partisi olan TUDEH, İran'daki güncel mücadele ve Savak konusunda şunları söylüyor:

«Şahın despotik rejimine karşı mücadele etmek İran'daki devrimci güçlerin başlıca görevidir. Bunun için, aralarındaki ideolojik farklılıklar ne olursa olsun tüm muhalif partiler, örgütler ve siyasi şahsiyetler birleşmelidirler. İran'daki son olaylar, can çekişen rejimlerin kendi istekleriyle iktidardan vazgeçmeyecekleri yolundaki görüşlerimizi tümüyle doğrulamıştır. Tam tersine bu rejimler son nefeslerine kadar dişleriyle tırnaklarıyla direnmektedirler.

Şayet Şah'ın zalim ve kokuşmuş rejiminden kurtulmak istiyorsak saflarımızı birleştirmeli ve düşmana karşı tüm imkânlarımızla mücadele etmeliyiz. Savak gibi terörcü bir hafiye örgütü ülkemizin devrimci halkına karşı yürüttüğü mücadeleyi kazanamayacaktır. Bu hainler, çapulcular ve katiller güruhu mutlaka cezasını çekecektir. Bundan kimsenin şüphesi olmasın.»

Tass Ajansı Güney Afrika Olayları Hakkında Şu Açıklamayı Yapmıştır

Sovyetler Birliği TASS Ajansı aracılığıyla Güney Afrika olayları hakkında şu açıklamayı yapmıştır.

«Güney Afrika Cumhuriyeti'nde aparteidin ve ırk ayrımının ortadan kaldırılmasını isteyen Afrikalıların barışçı gösterileri sırasında ateş açıldı. Johannesburg'un banliyösü Soweto'da ve Güney Afrika'nın diğer bölgelerinde kadın, erkek ve çocuk yaklaşık 150 kişi öldürüldü ve binden fazla insan yaralandı. Bu canavarca katliama silâhlı polis birlikleri, zırhlı araçlar ve orduya ait helikopterler katıldı.

Soweto trajedisi, insanlık dışı ırk ayrımı politikasının, Güney Afrika Hükümeti'nin Afrika halkına yasal ve sürekli olarak uyguladığı baskı ve zulmün bir sonucudur.

Bu münasebetle TASS şu hususları açıklamakla görevlidir:

Güney Afrika'daki ırkçı rejimin ülkenin Afrikalı halkına uyguladığı aparteid politika ve pratiği, Birleşmiş Milletler Teşkilatı tüzüğünde cisimlenmiş olan amaç ve ilkelerin kaba biçimde çiğnenmesidir. BMT ve diğer uluslararası örgütler, birçok kez aldıkları kararlarda aparteid politikasını, insanlığa karşı bir suç olarak nitelendirmişler ve Güney Afrika halkının aparteid ve ırk ayrımının ortadan kaldırılması uğrunda mücadelesinin meşruluğunu tanımışlardır.

Ancak, Güney Afrika Cumhuriyeti yöneticileri, dünya kamuoyunun taleplerinin aksine, uluslararası örgütlerin, özellikle BMT 30. Genel Ku-

rul toplantısının bu konudaki kararını ihlâl etmeye ısrarla devam ediyorlar. Irkçı zulmü artırıyorlar, kitlesel baskılara ve son olayların gösterdiği gibi Afrikalıların öldürülmesi yoluna başvuruyorlar.

Güney Afrikalı ırkçıların eylemlerinin sorumluluğunu, uluslararası örgütlerin kararlarını görmemezlikten gelerek Güney Afrika Cumhuriyeti rejimiyle işbirliğini devam ettiren ve böylece onu insanlık dışı politikasını sürdürmeye teşvik eden emperyalist çevreler de taşımaktadır.

Pretoria rejiminin politikası dünyadaki tüm onurlu insanlarda hiddet ve haklı bir öfke uyandırıyor. Bu politika, kendisini, kurtuluşuna kavuşan Afrika ülkelerini özgür ve bağımsız gelişmesine karşı bir tehdit olarak gösteriyor, barış ve halkların güvenliği için tehlikeli sonuçlar arz ediyor.

Güney Afrika ırkçıların cinayetleri Sovyet halkında da derin bir hiddet uyandırıyor ve protesto ediliyor.

Sovyetler Birliği, aparteid politikasını kesinlikle ve sürekli olarak kınıyor, Güney Afrika rejiminin tecrit ve boykot edilmesine yönelik etkin önlemleri ve BMT, Afrika Birliği Örgütü ve diğer uluslararası örgütlerin aparteid'in, her türlü ırk ayrımının ortadan kaldırılmasını, Afrikalı çoğunluğa barış ve özgürlük içinde yaşama hakkı verilmesini isteyen kararlarını uygulamaya davet ediyor.

15-16 Haziran Toplantısına Mesajlar

Başarafa 2nci Sayfada

gümüz mücadeleyi desteklemeye çağırırız.

Yaşasın Türkiye ve İran İşçi Sınıfının Ortak Mücadelesi

Yaşasın Bütün Halkların Bağımsızlık Demokrasisi Özgürlük Savaşı

Yaşasın Bütün Halkların Kardeşliği Kahrolsun ABD Emperyalizmi ve Ülkelerimizdeki Yerli İşbirlikçileri

Kahrolsun NATO ve CENTO gibi saldırgan paktlar

Kahrolsun Faşist Diktatör Şah Rejimi

İDÖGT İRANLI DEMOKRATİK ÖĞRENCİ GENÇLİK TEŞKİLATI

16 HAZİRAN TOPLANTISINA MESAJLAR

Ahmet Kaçmaz

TSİP Genel Başkanı

Partinizin ikinci kuruluş yıldönümünü kutlar 1970 haziran işçi direnişinin umutlu anısını tazeyerek saygılar sunarım.

Mehmet Ali Aybar

Ahmet Kaçmaz

TSİP Genel Başkanı

Partinizin ikinci kuruluş yıldönümünü ve unutulmaz işçi direnişinin altıncı yılını candan kutlar, başarı dilekleriyle sevgi ve saygılar sunarım.

Remzi İnanç

15-16 Haziran'ın şanlı mücadelesinden korkan burjuvazi her 15-16 Haziran yıldönümünde, devrimci, demokrat, sosyalistler üzerinde terör havası estirmektedir.

Partinizin kuruluş yıldönümünün kutlandığı bu gecede hâkim sınıfların en gerici, en şoven temsilcisi MC iktidarı faşizme doğru tırmanışın saldırı politikasını ve kendi çirkin yüzünü bir daha ortaya koymuştur.

Derneğimizin üyeleri, geceye katılmak üzere gelirken, hakim sınıfların bekçileri tarafından hiçbir sebep gösterilmeden tutuklanarak götürülmüşlerdir.

15-16 Haziranın kutlandığı bu gecede şunları bir daha tekrarlamakta yarar görüyoruz:

Burjuvazi ve onun en gerici temsilcisi MC iktidarının baskıları bizleri yıldıramayacaktır.

Bizler inançlı olarak bir daha haykırıyoruz ki, halkların gelişen devrimci mücadelesi demokratik halk iktidarını mutlaka kuracaktır.

Bu mücadeleyi hiçbir güç engelleyemedi, engelleyemeyecektir.

Partinizin kuruluş yıldönümünde sizleri kutluyor, mücadelenizde başarılar diliyoruz.

Ağrı Kültür Derneği

15-16 Haziran Şanlı İşçi Direnişinin 6. ve TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİNİN 2. kuruluş yıldönümünü kutlama komitesi başkanlığına - İstanbul.

Analığın toplumsal bir işlev sayılmadığı, kadınlarımızın çifte sömürü altında ezildiği emperyalist - kapitalist düzene karşı verdiğimiz İş-Emek-Hürriyet mücadelesinde işçi sınıfımızın yiğit mücadelesini ve onun bilimini bayrak edinecek başarıya ulaşacağımızı biliyoruz.

İşçi sınıfım önder edinerek vereceğimiz mücadelede onun devrimci örgütünün şiarları yolunuzu aydınlatacaktır.

Her 15-16 Haziranda daha güçlüyüz.

— Kahrolsun analığımızı gözyaşına boğanlar!

— Kahrolsun faşizm ve emperyalizm!

— Kahrolsun faşizm ve emperyalizmin yerli ortakları!

— Yaşasın kadınlarımızın eşit iş'e - eşit ücret mücadelesi!

— Yaşasın Bağımsızlık-demokrasi kavgamız!

— Yaşasın dünya emekçi kadınlarının birlik ve dayanışması!

**İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ
Bursa Şubesi Yönetim Kurulu
16. Haziran, 1976**

Avrupa Komünist Partileri Konferansı Yapıldı

Avrupa Komünist Partileri Konferansı, 29 partinin katılımıyla 29 ve 30 Haziran'da Doğu Berlin'de yapıldı.

Evsahibi parti olan Alman Sosyalist Birlik Partisi lideri *Erich Hannecker*'in yaptığı açış konuşmasıyla başlayan konferansın en önemli konuşmalarından birisini yapan SBKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri Leonid Brejnev, işçi sınıfı partilerinin sık sık biraraya gelerek sorunlarını tartışmalarının kendi deneylerini birbirlerine aktarmalarının çok yararlı olduğunu söylemiş, SBKP'nin hiç bir partinin içişlerine karışmadığını, hegemonyacılık gütmemediğini, her parti'nin kendi ülkesinin özgül koşullarında devrimci mücadele biçimlerini geliştirmeleri gerektiğini belirtti. Böylece Leonid Brejnev, çeşitli milliyetçi motiflerle SBKP'yi suçlamağa çalışan sağ sapma eğilimlerine cevap veriyor ve enternasyonalist işleyiş ilkelerinin güçlendirilmesi konusunda partisinin görüşlerini dile getiriyordu.

Uluslararası Komünist hareketin sınıanmış güçlü bir araç olduğunu belirten Brejnev tüm Komünist Partilerin birincil görevinin kapitalist düzeni ortadan kaldırarak yerine sosyalizmi kurmak olduğunu söylemiştir. İşçi sınıfının ulusal ve uluslararası çıkarları bütünlüğü konusundaki enternasyonalist görüşleri ve ilkeleri ise, Brejnev şöyle vurgulamıştır:

«Her Komünist Parti, kendi çalıştığı ülkedeki işçi hareketinden meydana gelmiştir. Bu nedenle her Komünist Parti herşeyden önce kendi ülkelerinde çıkarlarını temsil ettiği işçilere karşı so-

Devamı 14ncü Sayfada

TSİP Kutlama Komitesine:

Günümüzde azgınlaşan faşist güçler, her gün sosyalistlere, yurtseverlere ve demokratlara saldırmakta, köşebaşlarında adam katletmektedirler.

İşçi sınıfının şanlı direnişinin kutlandığı bugünde tüm anti-faşist güçlerin eylembirliğinin oluşması için bu anlamlı günün bir basamak olması dileğimizdir.

— Yaşasın anti-faşist, anti-emperyalist güçlerin eylem birliği!

— Yaşasın İŞ-EKMEK-HÜRRIYET mücadelemiz!

— Yaşasın, bağımsızlık - Demokrasi - Sosyalizm mücadelemiz!

— Kahrolsun Faşizm ve Emperyalizm!

— Yaşasın işçi sınıfımızın kararlı mücadelesi!

— Yaşasın emekçi halkımızın örgütlü mücadelesi!

Bursa Halkevi Yönetim Kurulu

Sayın T.S.İ.P Genel Başkanı

Ahmet Kaçmaz

15-16 Haziran büyük işçi direnişinin altıncı, partimizin kuruluşunun ikinci yıldönümünde daha güçlü olduğumuzun bilincindeyiz.

15-16 Haziran afişlerinin yapıştirılması sırasında, Akyazı'lı arkadaşlarımızla birlikte tutuklandık.

Burjuvazi bizleri partimizin kuruluşunun ikinci yıldönümünde aranızda olmamızı engelledi ama partimizin güçlenmesini ve saflarımızın sıklaşmasını hiçbir zaman engelliyemeyecektir.

Bu baskılar son nefeslerini vermekte olan kapitalizmin son çirpimşileridir. Her zaman güçlüyüz ve daha da güçlü olacağız. Bütün partili arkadaşlara selamlar.

Yaşasın bağımsızlık demokrasi sosyalizm kavgamız,

Yaşasın Türkiye Sosyalist İşçi Partisi

Yaşasın Sosyalizm

Sakaryalı Partililer

İŞÇİ SINIFI HAREKETİ YÜKSELİYOR

İZSAL, SQUIBB İLAÇ, TÜRKAY KİBRİT, TAMSAŞ, ÇUKOBİRLİK, BOSSA UN FB. M. S. PRES DÖKÜM, HEKTAŞ, MARSHALL, GENEL SİGORTA, ALTINOK MÜHENDİSLİK, PERFEKTÜP, RULO BASIMEVİ, SVMA, UĞURGÜL, SSK BEYOĞLU HASTANESİ, SÖĞÜTLÜ BELEDİYESİ, KARADENİZ BAKIR İŞLETMESİ, BİLFER, ZAFER GAZETESİ, TOPKAPI ŞİŞE CAM, TEKNİK CAM, GÖKYİĞİT CAM, ÇAYIROVA CAM, ÇAYIROVA CAM ELYAF, ÇAYIROVA CAM İŞLEME, ANADOLU CAM SANAYİ, ÇBS, BULUTLAR, PDK, BOYASAN, BAYRAK, YÜNTEKS, OĞUN KONFEKSİYON.

İstanbul başta olmak üzere bütün yurttaki işçi direnişleri ve grevler yaygınlık kazanmaktadır. Yirmi bin civarında işçinin direniş ve grevi halen sürmektedir. Geçtiğimiz iki-üç haftadan itibaren artan grevler işçi sınıfının devrimci mücadelesinin daha da yükselerek yeni bir düzeye ulaştığını apaçık gösteriyor.

Emperyalizmin ortağı yerli tekelci burjuvazinin sömürü ve kâr hırsı pahalılığa ve sürekli yoksullaşmaya sebep olmaktadır. «Ne pahasına olursa olsun, kâr» zihniyeti ile uyguladığı insanlık dışı çalışma koşulları, baskı, terör ve işçi kıyımları, işçilerin direnişine sebep olmaktadır.

ÇBS DİRENİŞİ

İşçi sınıfımızın devrimci mücadelesi yükseldikçe bilinç seviyesi artıyor. Bu bilinçlenme işçi sınıfının mücadelesini daha da geliştiriyor.

● ÇBS fabrikası patronu Şaban Çavuşoğlu işçilerin birliğini bozamayacağını ve toplu sözleşme görüşmelerini çıkmaza sokamayacağını anlayınca, MC iktidarına güvenerek ve gerici yasalara dayanarak lokavta başvurdu. 1 Haziran'dan itibaren üretimi durdurduğunu ve fabrikayı kapatacağını açıkladı. Fakat azimli ve kararlı 450 ÇBS işçisinin birliği yine bozulmadı ve direnişe başladılar. ÇBS işçileri Alibeyköy'de bir mitingte işverenlerin maskesini indirdiler. Patronların çevirdikleri dolapları açıkladılar: «Patronların saldırısı işçi sınıfımıza karşıdır ve planlıdır. ÇBS işvereninin arkasında tepeden turnağa örgütlü işveren sınıfı ve emperyalist tekeller vardır. Eğer biz 450 ÇBS işçisine hazırladıkları plan başarıya ulaşırsa bunu diğer fabrikalarda da uygulayacaklardır. Toplu sözleşme öncesinde lokavt yapıyoruz diyerek işçilere zaten az olan tazminatlarını verip dışarı atacaklar. 6 ay sonra başka bir ünvanla sendikasız işçi çalıştırarak kârlarını arttıracaklardır. Ama biz bu planı bozacağız. Grev silahını işçi sınıfının elinden alamayacaklardır. Biz ÇBS işçileri kararlı ve örgütlü olarak bu bilinçli mücadelemizi sürdürüyoruz. Gücümüzü sınıfımızdan alıyoruz.

Paranın imparatorluğunu, işveren sınıfının baskı ve zulmünü nasırlı ellerimizle biz yıkacağız. Yaşasın mücadelemiz, yaşasın işçi sınıfının birliği!» diyorlar, dağıttıkları bildiride.

ÇBS işçilerini, direnişlerinde ve mitinglerinde diğer fabrikaların işçileri yalnız bırakmıyorlar. Demir-Döküm'den, Gıslavet'ten, Aygaz'dan, Türkay Kibrit'ten ve diğerlerinden işçiler geldiler ve onlara omuz verdiler. Mitingte yapılan konuşmalar işçi sınıfının yükselen bilinç seviyesinin göstergesiydi. Hemen hemen bütün konuşmacılar işçi sınıfının genel grev ve dayanışma grevi hakkının yasalaştırılması gibi ileri demokratik talepleri dile getirdiler, ücretlerin arttırılması ve sosyal haklar gibi ekonomik mücadele konularına eğildiler. Ve en önemlisi bu mücadelelerin emperyalizm ve onun yerli ortaklarına karşı verilen siyasi mücadeleden ayrı düşünülmemeyeceğini belirttiler. Bu arada anti-komünizm yapmaya kalkışan bir ne idüğü belirsiz de işçilerden gereken cevabı aldı.

İŞÇİ SINIFIMIZIN BİRLİK VE DAYANIŞMASI GÜÇLENİYOR

● 17 Kasım 1975'ten beri 720 İzsal Döküm işçisi, Squibb İlaç fabrikasında 205 işçi, 8 Mart 1976'dan beri 227 Türkay Kibrit işçisi, Amasya Çeltik kasabasında 980 maden işçisi, 5 Mayıs 1976'dan beri, Mayıs 1976 ortalarından beri 92 Tamsaş Sanayi işçileri, Mersin Çukobirlik'te 220 gıda işçisi 13 Nisan'dan beri, Adana Basra Un fabrikasında 49 işçi, Adana Sü-

etmeyince bu işkolundaki işçilerin ezici çoğunluğunun üyesi bulunduğu Hürcam İş Sendikası (buna rağmen MC iktidarı işkolu yetkisini Türk-İş'e bağlı Kristal İş'e vermiştir) sırasıyla 15 Haziran'da Topkapı Şişe Cam'da 855 kadrolu, 82 kadrosuz işçi, Gökyiğit Cam fabrikasında 235 işçi, 26 Haziran'da Çayırova Cam Sanayiinde 1200 işçi, 28 Haziran'da Mersin'de Anadolu Cam Sanayiinde 1483 işçi de greve başlayınca işçi sınıfının devrimci mücadelesi yeni bir düzeye ulaşmış oluyordu.

● Artan grev ve direnişler işçiler arasındaki BİRLİK ve DAYANIŞMAYI da kendiliğinden doğurdu. Hürcam İş üyesi Topkapı Şişe Cam ve Gökyiğit Cam fabrikaları işçileri, Petrol İş üyesi ÇBS işçileri, Maden İş üyesi PDK ve İzsal Döküm işçileri, Teksif üyesi Boyasan işçileri, Petrol-Kimya İş üyesi, Evma işçileri, Tekstil üyesi Bayrak işçileri, Topkapı Eyüp Bölgesi grevci işçiler komitesini kurarak tek bir yumruk, tek bir ses olduklarını gösterdiler. *Grevci İşçiler Komitesi:* «Sendikalaşmamıza engel olan patronlara, bilinçli işçi temsilcilerine kanunsuz baskılar-kıyımlar yapan patronlara, toplu sözleşme öncesi gerici lokavt yasasına dayanarak işçileri işten atıp, bir süre sonra (6 ay) başta bir ünvanla, düşük ücretle, sendikasız işçi çalıştırmak isteyen, GREV hakkımızı çiğneyen patronlara, işçiler bir fabrikada greve başlayınca üretimi başka bir fabrikada yaptırarak grev silahımızı elimizden almak isteyen patronlara, grev kırıcılığı yapmak için İş ve İşçi Bulma Kurumunu alet edinen patronlara ve işçi sınıfımızı emekçi halkımızı sömüren, ezen, baskı ve terör uygulayan tekelci kapitalizme karşı mücadele ediyoruz, edeceğiz.» diyorlar.

merbank'ta 1000 işçi, Ümraniye Pres Dökümde 105 işçi, Hektaş Tarım İlaç fabrikasında 90 işçi, Marshall'da 300 boya işçisi, Genel Sigorta'da 100 işçi, Altınok Mühendislik Bürosunda 16 teknik eleman, Perfektüp'te 540 işçi, Rulo Basimevinde 23 işçi, Evma'da 234 işçi, Uğurgül'de 700 işçi, SSK Beyoğlu Hastanesinde 35 işçi, Söğütlü Belediyesinde 12 işçi, Karadeniz Bakır İşletmelerinde 1500 işçi, Bilfer'de 175 işçi, Zafer Gazetesinde 14 işçi, ekonomik-demokratik mücadelelerini kararlı bir şekilde sürdürürlerken, yılbaşından hemen sonra başlayan Cam İş Kolu sözleşme görüşmeleri uyuşmazlık safhasına giriyor. İş Bankasına bağlı tekelci cam kapitalistleri işçileri ücret zamlarını kabul

● Topkapı - Eyüp Bölgesi Grevci işçileri Komitesinin sloganları diğer fabrikalara yayılıyor. Dayanışma ve birlik içindeki işçiler devrimci işçi hareketini bilinçli bir şekilde sürdürüyorlar.

Öte yandan Çukurova işçilerinin en ön safında devrimci mücadeleyi sürdüren Yiğit ACS işçileri Çumitaş, Çupasan, Çukobirlik ve Soda grevlerinde gösterdikleri dayanışmanın boşa gitmediğini görüyorlar. Yiğit Çukurova işçilerinin yüreği şimdi ACS ve Çukobirlik grevcileri için çarpıyor.

Devamı 14ncü sayfada

kitle

Sahibi: Mehmet Yücel — Sorumlu Müdür: İlker Demir — Yönetim Yeri: Cağaloğlu Başmuhasip Sokak Tan Apt. No. 10-11 İstanbul — Dizi - Baskı: İshak Basımevi 27 73 37 — Son baskı tarihi: 5 TEMMUZ 1976